

SIILINJÄRVEN OSUUSPANKKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Yritys- ja yhteisötunnus: 0172704-1
Postiosoite: Kuiluntie 5, 71800
SIILINJÄRVI
Käyntiosoite: Kuiluntie 5, 71800
Siilinjärvi
Kotipaikka: Siilinjärvi

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2017	1
POP Pankki -ryhmä.....	1
Toimintaympäristö.....	1
Pankin liiketoiminta.....	2
Tulos.....	3
Tase.....	5
Konsernitilinpäätös.....	8
Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot.....	8
Vakavaraisuuden hallinta.....	9
Riskienhallinta.....	11
Hallinto ja henkilöstö.....	16
Yhteiskuntavastuu.....	22
Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat.....	22
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018.....	22
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä.....	22
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	23
Tilinpäätös.....	24
Siilinjärven Osuuspankin tuloslaskelma.....	24
Siilinjärven Osuuspankin tase.....	25
Siilinjärven Osuuspankin rahoituslaskelma.....	27
Siilinjärven Osuuspankin konsernituloslaskelma.....	29
Siilinjärven Osuuspankin konsernitase.....	30
Siilinjärven Osuuspankin konsernin rahoituslaskelma.....	32
Liitetiedot.....	33
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista.....	56
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus.....	57
Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä.....	57
Tilinpäätösmerkintä.....	58

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2017

Siilinjärven Osuuspankki on itsenäinen osuuspankki, joka on perustettu vuonna 1904. Vuosi 2017 oli pankin 113. toimintavuosi. Pankki toimii Pohjois-Savon ja Ylä-Karjalan alueilla. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 17 900. Pankilla on yhteensä 6 konttoria, Siilinjärvellä, Vuorelassa, Kuopiossa, Nurmeksessa, Lieksassa ja Iisalmessa. Konttoreissa asiointiin lisäksi asiakkaat käyttävät verkkopankki- ja mobiilipankkipalveluita sekä palveluautomaatteja ja käteisautomaatteja. Itsepalvelun osuus asiakkaiden kaikista peruspalvelutapahtumista vuonna 2017 oli 97,4 prosenttia. Vuoden lopussa lähes 9 100 pankin asiakkaalla oli verkkopankki-pankkisopimus.

Siilinjärven Osuuspankki emoyhtiönä ja sen tytäryhtiö Kiinteistö Oy Siilinjärven Pankkikeskus muodostavat konsernin. Emoyhtiö omistaa 66,46 prosenttia tytäryhtiön osakkeista. Emoyhtiön osuus konsernin tilikauden tuloksesta on 107,9 prosenttia ja taseesta 100,2 prosenttia. Tytäryhtiöllä ei ole merkittävää vaikutusta muodostettaessa kokonaiskäsitystä konsernin toiminnasta ja sen vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen. Siten hallituksen toimintakertomuksessa kuvataan pääosin pankin toimintoja.

POP Pankki -ryhmä

Siilinjärven Osuuspankki on paikallisesti ja alueellisesti toimiva osuuspankki, joka kuuluu POP Pankki -ryhmään. Siilinjärven Osuuspankki on POP Pankkiliitto osk:n jäsen ja se kuuluu 31.12.2015 toimintansa aloittaneeseen POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 26 itsenäistä osuuspankkia, keskusyhteisö POP Pankkiliitto osk ja näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista merkittävin on POP Pankkien keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj. POP Pankkiliitto osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoitettu yhteenliittymä, jonka keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. POP Pankki -ryhmään kuuluvat myös POP Holding Oy ja Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä.

Toimintaympäristö

Suomen taloutta vuonna 2017 leimasi voimakas käänne kasvuun pitkäaikaisen heikon kasvun ajanjakson jälkeen. Finanssikriisin jälkeen Suomen talouden keskimääräinen kehitys oli jäänyt selvästi jälkeen yleisestä euroalueen kasvukehityksestä. Suomen talouden alhaisesta talouskasvusta johtuen myös työllisyyskehitys oli vaatimatonta ja julkisen sektorin velkaantuminen jatkui voimakkaana.

Euroopan keskuspankin massiivisella korko- ja rahaelvytyksellä tuettiin Euroalueen toipumista finanssikriisistä. Suomessa tehdyt kilpailijamaita kalliimmat palkkaratkaisut merkitsivät kuitenkin kilpailukyvyn kannalta epäedullista kehitystä, joka heikensi kykyä päästä mukaan euroalueen elpymiseen. Matala korkotaso auttoi kuitenkin osaltaan kotimaista yrityssektoria selviämään pitkittyneen heikon kasvun vaiheen yli.

Vuoden 2016 kesällä solmittu kilpailukyky sopimus leikkasi julkisen sektorin lomarahoja ja käytännössä jäädytti palkankorotukset samanaikaisesti, kun työaika pidennettiin. Tämä omalta

osaltaan paransi vientisektorin kilpailukykyä. Kotimaassa pitkään patoutunut investointikysyntä alkoi jo vuonna 2016 hiljalleen elpyä ja pääsi täyteen vauhtiin vuoden 2017 aikana. Ensimmäisenä elpyminen tapahtui rakentamisessa, josta se siirtyi vähitellen yritysten kone- ja laiteinvestointeihin, joita oli pitkään lykätty. Kun korkotaso säilyi edelleen poikkeuksellisen alhaisena ja maailmantalouden veto parani, pääsi Suomi lopulta mukaan positiiviseen talouskehitykseen.

Korkotason mataluudella on ollut pankkien toimintaympäristöön myönteisiä, mutta myös kielteisiä vaikutuksia. Kuluttajat ovat kokeneet ajan otolliseksi lainanotolle ja siksi kotitalouksien velkaantuneisuus on noussut historiallisen korkealle tasolle. Myös maksuhäiriöiden määrät julkisissa rekistereissä ovat korkeimmalla tasolla koskaan. Myös erityisesti pääkaupunkiseudulla asuntojen hintataso on noussut monien ulottumattomiin.

Suomen talouden hyvän vireen odotetaan edelleen jatkuvan vuonna 2018, vaikka kasvuvauhdin odotetaan hieman hidastuvan. Kuluttajien ja julkisen sektorin korkea velkaantuneisuus ja työllisyyden edelleen matala taso ovat kuitenkin huolenaiheena. Myös maatalous on kärsinyt viime vuodet poikkeuksellisen huonosta kannattavuuskehityksestä, eikä mainittavaa parantumista ole näköpiirissä.

Erityisesti pankkitoimintaan vaikuttaa EU:n alueella edelleen jatkuva kehitys kohti pankkiunionia. Vuoden 2018 alusta siirtymäkauden jälkeen täysimääräisenä voimaantuleva maksuvelmiutta koskeva LCR-sääntely on yksi osa euroalueen yhtenäistä sääntökirjaa. Pankkien toimintaan vaikuttivat vuonna 2017 myös valmistautuminen muihin sääntely-ympäristön muutoksiin, joista keskeisiä ovat 2018 alusta voimaantulevat maksupalveludirektiivi (PSD2) ja IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi sekä toukokuussa sovellettavaksi tulevat EU:n tietosuoja-asetus (GDPR) ja tietosuojadirektiivi.

Pankin liiketoiminta

Siilinjärven Osuuspankin liiketoiminnan kasvu ja tuloskehitys jatkuivat odotusten mukaisesti tilikauden aikana. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti parantamaan kannattavuuttaan.

Siilinjärven Osuuspankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittäen yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

POP Pankit ovat aikaisemmin välittäneet Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n myöntämiä kiinnitysluotoja. POP Pankit ja Aktia Pankki Oyj ovat sopineet tämän vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen jälleenerahoitusta koskevan yhteistyön päättämisestä ja yhteistyö on päättynyt täysimääräisesti katsauskauden aikana. POP Pankit siirsivät syksyllä 2016 pääosan asiakkaidensa luotoista Aktia Hypoteekkipankki Oyj:stä pankkien omaan taseeseen ja pankit myivät omistamansa Aktia Hypoteekkipankin osakkeet Aktia Pankki Oyj:lle. Loput Aktia Hypoteekkipankin taseesta välitetyt lainat on siirretty POP Pankkien taseeseen keväällä 2017.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat yhteistyökumppaneiden, mm. Aktia Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusrahastot sekä Aktia Rahastoyhtiö Oy:n kautta tarjotut sijoitusrahastot. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina on Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike.

POP Pankki -ryhmä ja UB Omaisuudenhoito Oy allekirjoittivat marraskuussa 2017 yhteistyösopimuksen koskien valittujen rahastojen jakelua POP Pankeissa. Sopimuksen kohteena olevat rahastot keskittyvät reaaliomaisuussijoituksiin, joissa UB on edelläkävijä pohjoismaisella tasolla mitattuna. Rahastojen jakelun odotetaan alkavan alkuvuodesta 2018.

Pankin välittämät eläke- ja säästövakuutus tuotteet tuottaa Aktia Henkivakuutus Oy ja lainavakuutus tuotteet AXA konserni. Yhteistyön tarkoituksena on turvata kilpailukykyiset eläke, säästö- ja lainavakuutus palvelut POP Pankkien asiakkaille.

Vuoden 2017 lopulla POP Pankki -ryhmä ja Säästöpankkiryhmä sopivat laajasta tuoteyhteistyöstä, jonka tavoitteena on tuoda Säästöpankkiryhmään kuuluvien Sp-Henkivakuutus Oy:n ja Sp-Rahastoyhtiö Oy:n tuotteet POP Pankkien valikoimaan sekä Suomen Vahinkovakuutus Oy:n vahinkovakuutus tuotteet Säästöpankkien asiakkaille pankkikonttoreissa ja sähköisissä kanavissa. Uudet tuotteet tuodaan POP Pankkien valikoimaan vaiheittain ja ensimmäisten tuotteiden odotetaan olevan valikoimassa kesällä 2018.

Henkilöasiakkaiden vahinkovakuutuspalveluissa pankki tekee yhteistyötä POP Pankki –ryhmään kuuluvan Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 32 374 tuhatta euroa.

POP Pankkien keskusluottolaitoksena toimii POP Pankkiliiton omistama Bonum Pankki Oyj. Bonum Pankki vastaa POP Pankin asiakkaiden maksuliikenteeseen ja Visa-korttien liikkeelle laskuun liittyvistä palveluista sekä hoitaa POP Pankkien tukkuvarainhankintaa laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja joukkovelkakirjalainoja. Tilikaudella 2017 Bonum Pankki laski liikkeeseen sijoitustodistuksia nimellisarvoltaan yhteensä 10 miljoonaa euroa.

Bonum Pankki vastaa myös POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä. POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisö POP Pankkiliitto osk on saanut katsauskaudella Finanssivalvonnalta luvan päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennessa osassa ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Pankki päätti joulukuussa 2017 sulkea Lieksassa olleen yhden hengen konttorin tammikuun 2018 lopussa. Samalla pankki päätti keskittää kassapalveluiden aukioloajan kello 9:30-14 väliselle ajalle Siilinjärvellä ja 9:30-13:00 väliselle ajalle Kuopion, Vuorelan, Nurmeksen ja Iisalmen (aiemmin 9:30-16:00, kassapalvelut olivat käytettävissä koko pankin aukioloajan).

Tulos

Siilinjärven Osuuspankin liikevoitto oli 1 316 tuhatta euroa (2 269 tuhatta euroa vuonna 2016). Liikevoitto pieneni edellisestä vuodesta 954 tuhatta euroa. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,4 prosenttia (0,8). Liiketuloksen heikkeneminen johtui muiden tuottojen pienenemisestä 854 t€:lla (2016 vrt isoimmat PVR:n purku 643 t€ ja Visa-kaupan tuotot 217 t€) ja palkkiokulujen lisääntymisestä 248 t€:lla. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 75,5 prosenttia (68,2).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2017	01-12/2016	Muutos-% *)	01-12/2015	Muutos-% **)
Korkokate	4 127	4 113	0,3	4 098	0,4
Nettopalkkiotuotot	2 199	2 451	-10,3	2 283	7,4
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-45	0		0	
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	508	381	33,4	1 115	-65,8
Muut tuotot	447	1 166	-61,7	267	...
Tuotot yhteensä	7 235	8 111	-10,8	7 763	4,5
Henkilöstökulut	-2 131	-2 180	-2,3	-2 165	0,7
Muut hallintokulut	-2 208	-2 236	-1,2	-2 034	9,9
Muut kulut	-1 125	-1 118	0,6	-968	15,5
Kulut yhteensä	-5 464	-5 534	-1,3	-5 167	7,1
Kulu-tuotto -suhde	75,52	68,22		66,56	
Arvon alentumistappiot luotoista	-455	-308	47,8	-357	-13,7
Liikevoitto	1 316	2 269	-42,0	2 238	1,4
Tilikauden voitto	1 045	1 643	-36,4	1 715	-4,2
*) Muutos 2017-2016					
**) Muutos 2016-2015					

Pankin korkokatteeksi muodostui 4 127 tuhatta euroa (4 113). Korkokate kasvoi 13 tuhannella eurolla edelliseen tilikauteen verrattuna.

Korkotuottojen määrä oli 5 126 tuhatta euroa (5 336), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 210 tuhatta euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 1 000 tuhatta euroa (1 223). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 224 tuhatta euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 2 199 tuhatta euroa (2 451). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 2 711 tuhatta euroa (2 716) ja palkkiokulujen 512 tuhatta euroa (264). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 414 tuhatta euroa (407), josta välitetyistä kiinnitysluottopankin luotoista saadut palkkiot olivat 0 tuhatta euroa (-4) ja muista välitetyistä tuotteista 414 tuhatta euroa (411). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 797 tuhatta euroa (802), palkkiot maksuliikenteestä 1 079 tuhatta euroa (1 106), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 269 tuhatta euroa (238) ja palkkiot takauksista 65 tuhatta euroa (62). Palkkiotuottojen kasvuun vaikutti asiantuntijapalveluiden lisääntynyt kysyntä ja toisaalta palkkiotuottojen aleneminen tapahtui asiakkaiden kortti- ja maksukäyttäytymisen muuttumisen myötä. Palkkiokulujen kasvuun vaikutti keskusluottolaitoksen hinnoittelumuutokset sekä kulujen kirjaaminen palkkiokuluihin it-kulujen sijaan. Palkkiokulut kasvoivat edellisvuodesta 93,9 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui -45 tuhatta euroa (0). Erään sisältyi valuuttatoiminnan nettotuotot -45 tuhatta euroa (0).

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 508 tuhatta euroa (381). Tästä myyntivoitot- ja tappiot olivat 508 tuhatta euroa (329). Erään sisältyy myös käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirrettyjä arvonalentumistappioita 0 tuhatta euroa (52).

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 447 tuhatta euroa (1 166). Saadut osingot olivat 40 tuhatta euroa (31), jossa kasvua edellisvuoteen oli 9 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 203 tuhatta euroa (78). Ero, 126 tuhatta euroa, johtui kiinteistöjen myynnistä. Pankki myi vakavaraisuuden hallintasuunnitelmansa mukaisesti omistamansa kiinteistön Siilinjärven keskustassa sekä pankin omistama kiinteistöosakeyhtiö myi omistamansa rakennuksen. Samalla pankki myi omistamiaan tontteja, joiden vuokrasopimukset olivat päättymässä. Liiketoiminnan muut tuotot pienenevät 80,7 prosentilla 204 tuhanteen euroon (1 058). Edellisen tilikauden liiketoiminnan muut tuotot sisälsivät kertaluontoisina erinä POP Pankkien Vakuusrahaston purkamisen yhteydessä pankille takaisin maksetut varat 643 tuhatta euroa ja Visa Europen myynnistä pankille tuloutunut määrä 217 tuhatta euroa.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 2 131 tuhatta euroa (2 180), mikä oli 2,3 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen vähennys johtui eläköitymisistä sekä töiden uudelleen järjestelyistä.

Muut hallintokulut pienenevät 1,2 prosenttia, 2 208 tuhanteen euroon (2 236). Kulujen pienentyminen johtui kulusäästöistä. Muut kulut, 1 125 tuhatta euroa (1 118), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 315 tuhatta euroa (317). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 1,2 prosenttia, 810 tuhanteen euroon (801). Kulujen kasvaminen johtui lisääntyneistä kehitysmaksuista 107 tuhanteen euroon (69 t€) ja muilta osin kuluja saatiin samanaikaisesti pienennettyä.

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 455 tuhatta euroa (308), jossa kasvua edellisvuodesta oli 147 tuhatta euroa. Arvonalentumistappiot sisältävät saamiskohtaisia arvonalentumisia 460 tuhatta euroa ja saamisryhmäkohtaisia arvonalentumisia 16 tuhatta euroa. Arvonalentumistappioiden bruttomäärä oli 476 tuhatta euroa (335). Arvonalentumisten peruutuksia kirjattiin 1 tuhatta euroa (0) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatuista saamisista saatiin 20 tuhatta euroa (27).

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2017 aikana 2,8 prosenttia ja oli vuoden lopussa 313 285 tuhatta euroa (304 878). Taseessa olevien luottojen määrä oli 234 128 tuhatta euroa. Talletusten määrä oli 257 475 tuhatta euroa.

Siilinjärven Osuuspankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2017	31.12.2016	Muutos-% **)	31.12.2015	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	234 128	226 856	3,2	203 035	11,7
Luotot	234 128	226 856	3,2	203 035	11,7
Sijoitukset	76 687	75 729	1,3	78 323	-3,3
Saamiset luottolaitoksilta	30 427	29 459	3,3	28 441	3,6
Saamistodistukset	23 826	24 143	-1,3	21 721	11,2
Osakkeet ja osuudet	17 902	17 224	3,9	23 094	-25,4
Kiinteistöt	4 532	4 902	-7,6	5 067	-3,2
Yleisön talletukset *)	257 475	249 827	3,1	237 484	5,2
Velat luottolaitoksille	13 013	11 040	17,9	1 017	...
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	0	0	0,0	4 580	...
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *)	0	0	0,0	4 580	...
Oma pääoma	32 122	30 951	3,8	27 920	10,9
Tilinpäätössiirtojen kertymä	8 626	8 626	0,0	8 426	2,4
ROA %	0,3	0,6		0,6	
ROE %	2,7	5,1		5,1	
Omavaraisuusaste	12,5	12,4		12,2	
Vakavaraisuussuhde	24,54	20,91		18,71	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2017-2016					
***) Muutos 2016-2015					

Luotonanto

Siilinjärven Osuuspankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 234 128 tuhatta euroa (227 510). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 234 128 tuhatta euroa (226 856) sekä edellisellä tilikaudella myös pankin välittämät Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kiinnitysluotot, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Yhteistyön päättymisen vuoksi pankilla ei ollut tilikauden lopussa välitettyjä kiinnitysluottoja. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä edellisen vuoden lopussa oli 654 tuhatta euroa. Aktia Hypoteekkipankista pankin omaan taseeseen siirrettyjen luottojen määrä oli 615 tuhatta euroa. Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 333 tuhatta euroa (431).

Mukaan luettuna pankin taseeseen siirretyt kiinnitysluotot, luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 61 538 tuhatta euroa. Luotonannon nettolisäys oli 6 618 tuhatta euroa eli 2,9 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikutti yleinen taloustilanne, joka piristyi loppuvuonna ja kiristynyt hintakilpailu.

Yli 90 päivää erääntyneiden saamisten määrä säilyi edelleen hyvin maltillisella tasolla.

Yli 90 päivää erääntyneet saamiset olivat vuoden lopussa 1 718 tuhatta euroa (1 979) eli 261 tuhatta euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Lisäksi pankilla oli nollakorkoisia saamisia 154 tuhatta euroa (170). Yli 90 päivää erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset yhteensä olivat 0,7 prosenttia (0,9) taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä ja 0,8 prosenttia (0,9) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 3 077 tuhatta euroa (2 881) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Muihin takauksiin sisältyvät pankin antamat omavelkaiset takaukset omasta ja muiden POP pankkien puolesta Bonum Pankki Oyj:lle liittyen pankkien tekemään maksuliiketilisopimukseen.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 12 628 tuhatta euroa (7 024) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.7.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 30 427 tuhatta euroa (29 459). Määrä oli 968 tuhatta euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 23 826 tuhatta euroa (24 143), mikä on 1,3 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 17 902 tuhatta euroa (17 224). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 7 529 tuhatta euroa (5 581) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 10 373 tuhatta euroa (11 643). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa (kaupankäyntisalkku).

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 4 532 tuhatta euroa (4 902). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 2 987 tuhatta euroa (3 122) ja sijoituskiinteistöjen arvo 1 545 tuhatta euroa (1 780). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.7.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 12 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparrusmenoja. Vuoden 2017 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöjä 79 tuhannen euron arvosta. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 259 tuhannen euron nettomääräinen myyntivoitto. Pankki kirjasi tilikaudella arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta yhteensä 100 tuhatta euroa (0).

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 257 475 tuhatta euroa (249 827). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 7 648 tuhatta euroa eli 3,1 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 14 309 tuhatta euroa eli 9,0 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 173 794 tuhatta euroa (159 484). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 6 661 tuhatta euroa eli 7,4 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 83 681 tuhatta euroa (90 342).

Muutokseen vaikutti yleinen taloudellinen tilanne sekä korkotilanne, jossa talletuksille maksetta-va korko on vähäinen ja muita vähäriskisiä tuottavia sijoituskohteita on vaikea löytää.

Muut velat

Muut velat muodostuvat veloista luottolaitoksille.

Velat luottolaitoksille olivat 13 013 tuhatta euroa (11 040). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset.

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 32 122 tuhatta euroa (30 951). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 1 171 tuhatta euroa. Osuuspääoma lisääntyi tilikauden aikana 378 tuhatta eur (1 141). Siilinjärven Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 4 119 tuhatta euroa (3 214).

Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 261 tuhatta euroa (448). Määrä koostui myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 261 tuhatta euroa (448).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 8 626 tuhatta euroa (8 626), josta luottotappiovaraus oli 8 626 tuhatta euroa (8 626). Vuonna 2017 luottotappiovarausta kasvatettiin 0 tuhatta euroa (200 tuhatta euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 3,8 prosenttia saamisista. Varauksesta 1 508 tuhatta euroa on siirretty vararahastoon.

Konsernitilinpäätös

Siilinjärven Osuuspankki muodostaa konsernin, johon kuuluvat emopankki ja sen 66,46 %:sti omistama Koy Siilinjärven Pankkikeskus. Pankki myi maapohjan osoitteessa Asematie 2, 71800 Siilinjärvi, jolla sen tytäryhtiö Kiinteistö Oy Siilinjärven Kassalan omistama rakennus sijaitti. Samassa yhteydessä Kiinteistö Oy Siilinjärven Kassala myi omistamansa rakennuksen, jolloin sen aktiivinen toiminta käytännössä päättyi. Koy Siilinjärven Kassala on jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle vuodesta 2015 lähtien, koska ne ovat luottolaitoslain 12 luvun 10 §:ssä tarkoitettuja pieniä tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernin liikevoitoksi muodostui 1 200 tuhatta euroa (2 107) ja tilikauden tulokseksi 968 tuhatta euroa (1 695). Konserni tase oli 312 806 tuhatta euroa (304 537). Konsernin oma pääoma ja vähemmistön osuus pääomasta oli 38 556 tuhatta euroa (37 501).

Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot

Siilinjärven Osuuspankki on kuulunut jäsenenä POP Pankkien vakuusrahastoon. POP Pankkien yhteenliittymän aloitettua toimintansa, jäsenpankeilla ei ole tarvetta erilliselle vakuusrahastolle ja vakuusrahasto purettiin kesäkuussa 2016, vaikuttaen pankin liiketoiminnan muihin tuottoihin edellisellä tilikaudella 643 tuhatta eur.

Pankit ovat velvollisia maksamaan Rahoitusvakuusvirastolle talletussuojamaksua ja vakuusmaksua. POP Pankki –ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Ryhmän talletuspankkeja ovat POP Pankit ja Bonum Pankki Oyj ja ryhmälle määrätty talletussuojamaksu vuonna 2017 oli 2 199 tuhatta euroa. Osuuspankki on vanhan talletussuojara-

haston jäsen ja talletussuojamaksu katettiin kokonaisuudessaan vanhan talletussuojarahaston varoista. Vakauserä maksu määrättiin talletussuojamaksun tavoin ryhmälle ja pankin osuus maksusta katettiin vuosina 2013 – 2014 maksetuista pankkiveroista.

Siilinjärven Osuuspankki kuuluu myös sijoittajien korvauserärahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat. Myös sijoittajien korvauserärahaston osalta POP Pankki -ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Siilinjärven Osuuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa. POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla vakavaraisuuden hallinta perustuu yhteenliittymän keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamiin vakavaraisuuden hallinnan periaatteisiin, sekä keskusyhteisön hallituksen kaikille jäsenluottolaitoksille vahvistamiin pääomasuunnittelun menetelmiin.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältävät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäisrajoitusten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Siilinjärven Osuuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuositteittain tehtävässä osavuositteittä julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot. Pankki on katsauskauden aikana Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla vapautettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisön päätöksellä omien varojen vaateesta ryhmän sisäisille erille sekä suurten vastapuolten rajoituksista keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Siilinjärven Osuuspankin omat varat (TC) yhteensä olivat 36 151 tuhatta euroa (32 015), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 11 785 tuhatta euroa (12 249). Ensisijainen pääoma (T1) oli 35 980 tuhatta euroa, josta ydinpääoman (CET1) osuus oli 35 638 tuhatta euroa ja ensisijaisen lisäpääomien (AT1) osuus oli 342 tuhatta euroa. Toissijainen pääoma (T2) oli 171 tuhatta euroa.

EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 ei tunnista Siilinjärven Osuuspankki liikkeeseen laskemia lisäosuuksia sääntelyn määrittelemiksi pääomainstrumenteiksi, joten lisäosuus ei ole sääntelyn mukaan jäsenluottolaitoksen omien varojen erä. Vakavaraisuusasetusta sovelletaan 1.1.2014 alkaen, mutta lisäosuuksia koskevien siirtymäsääntösten osalta soveltaminen muuttuu asteittain niin, että lisäosuudet vähenevät asteittain ja poistuvat kokonaisuudessaan pankin omista varoista vuonna 2022. Siilinjärven Osuuspankki omiin varoihin sisältyi 31.12.2017 siirtymäsääntöjen piirissä käsiteltäviä lisäosuuksia 1 367 800,00 euroa.

Siilinjärven Osuuspankki voi laskea liikkeelle ydinpääomaan luettavia POP Osuuksia. Siilinjärven Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 4 118 600,00 euroa.

Siilinjärven Osuuspankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhden nousi 3,63 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 24,54 prosenttia. Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 24,42 % (20,83 %). Pankin konsernin vakavaraisuussuhde oli 23,92 % (20,10 %).

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

VAKAVARAISUUSLASKELMA

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Omat varat				
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	37 672	36 322	36 593	35 320
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-2 033	-4 855	-1 956	-5 011
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	35 638	31 466	34 637	30 309
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	342	419	342	419
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut				
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	342	419	342	419
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	35 980	31 886	34 978	30 728
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	171	168	171	168
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut		-39		-41
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	171	128	171	127
Omat varat (TC = T1 + T2) yhteensä	36 151	32 015	35 149	30 855
Riskipainotetut erät yhteensä	147 313	153 109	146 918	153 508
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	133 639	138 449	133 160	138 692
josta vastuun arvonoinniriski (CVA)				
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)		1 001		1 001
josta operatiivisen riskin osuus	13 673	13 659	13 758	13 815
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5%)	3 683	3 828	3 673	3 838
Vastasyklinen pääomapuskuri		10		10
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	24,19 %	20,55 %	23,58 %	19,74 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	24,42 %	20,83 %	23,81 %	20,02 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	24,54 %	20,91 %	23,92 %	20,10 %

Vähimmäisomavaraisuusaste

Pankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 10,99 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta

kokonaisvastuisiin. Vähimmäisomavaraisuusasteen odotetaan tulevan sitovaksi vaatimukseksi aikaisintaan vuonna 2019.

	2017	2016
Ensisijainen pääoma	35 980	31 886
Vastuiden kokonaismäärä	318 179	303 378
Vähimmäisomavaraisuusaste	10,99 %	10,51 %

Siilinjärven Osuuspankin vakavaraisuuden kehitykseen vaikuttivat tuloksen lisäksi riskipainotettujen luottojen kasvu ja samalla POP Pankkien yhteenliittymän saama lupa lukea ryhmän sisäiset erät 0-riskipainoon. Lisäksi pankki lisäsi POP Osuuksien määrää tilikauden aikana.

Pankin vakavaraisuuden odotetaan tulevaisuudessakin täyttävän vaaditun 10,5 %:n vähimmäistason, joka koostuu 8 %:n vähimmäistasosta ja 2,5 %:n kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta. Finanssivalvonnan johtokunta ei ole asettanut muuttuvaa lisäpääomavaadetta vuonna 2017 kotimaisille saamisille, joista pankin saamiset pääasiallisesti muodostuvat. Lisäpääomavaatimus voidaan tarvittaessa asettaa 0-2,5 %:n tasolle.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit. Pankki seuraa riskikartalla eri riskien keskinäisiä riippuvuuksia.

Riskienhallinta POP Pankkien yhteenliittymässä

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla riskienhallinta ja riskien mittaaminen perustuvat yhtenäisiin menetelmiin. Tilikauden aikana yhteenliittymässä on vahvistettu jäsenluottolaitoksia sitovat riskilajikohtaiset ohjausraajat, jotka määrittävät riskitason, jonka puitteissa jäsenluottolaitokset voivat liiketoimintaansa harjoittaa. **Siilinjärven Osuuspankin** hallitus on vahvistanut ohjausraajat osana riskilajikohtaisia strategioitaan.

Periaatteet ja organisointi

Siilinjärven Osuuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiowan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittävällä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinaris-

keille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Riskienhallinnan ja compliancen järjestelyt

Pankissa on toteutettu compliance-toiminto suhteellisuusperiaatetta noudattaen.

Ylimmän hallintoelimen jäsenten valinnassa noudatettava monipuolisuuden tähtäävä toimintamalli ja sen tavoitteet ja päämäärät

Pankin ohjeistuksessa on korostettu hallituksen monipuolisuuden merkitystä. Monipuolisuustavoitteeseen pyritään vuosittaisen hallituksen itsearvioinnin avulla.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vaka-varaisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maatilayritykset sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 77,4 % (80,3 %). Maatilayrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 12,1 % (11,2 %) ja muiden 10,5 % (8,5 %). Valtaosa, 73,6 % (76,6 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu pankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukyvyistä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistaman luottoriskistrategian ja johtoryhmän vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteerien, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa kaikki yli 1 m€ riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät

riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rakenteellista rahoitusriskiä ja maksuvalmiusriskiä.

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteetti-luokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Maksuvalmiusriski tarkoittaa riskiä siitä, että luottolaitos ei suoriudu odotetuista tai odottamattomista tulevista kassavirroista ilman vaikutuksia päivittäiseen toimintaan tai taloudelliseen tilaan.

Likviditeettiriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Likviditeettiriskiä seurataan päivittäin ja pankin rahoitustilanteesta sekä maksuvalmiusasemasta raportoidaan kuukausittain hallitukselle. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkestä sekä käytettävissä olevasta likviditeettireservistä.

Siilinjärven Osuuspankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 16 300 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa. Pankki hyödyntää jälleenrahoituksen lähteenä myös ryhmän keskusluottolaitoksen, Bonum Pankki Oyj:n, välittämää tukkuvarainhankintaa.

Pankki sijoittaa varainhankinnastaan enintään 105 prosenttia luotonantoon ja pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 7,3 % (5,9 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2017 aikana pankin rahoitusasema pysyi hyvänä.

Maksuvalmiusvaatimus LCR:n sitova soveltaminen alkoi 60 %:n tasolla 1.1.2015, josta se nousee asteittain 100 %:n tasolle 1.1.2018 mennessä. Tilikaudella 2017 LCR-vaade oli 80 % (2016 70 %). POP Pankkien yhteenliittymä on katsauskaudella vapauttanut jäsenluottolaitokset LCR-vaateesta ja siirtynyt vaateen täyttämiseen yhteenliittymätasolla. Pysyvän varainhankinnan vaatimuksen NSFR:n odotetaan tulevan sitovaksi vaatimukseksi aikaisintaan vuonna 2019.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen, taseen nykyarvoon ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet suojaavien johdannaisten käyttöön. Korkoriskiään pienentääkseen pankki käyttää suojaavia johdannaissopimuksia, joiden käytöstä on tehty tarkempaa selkoa kohdassa johdannaissopimukset.

Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteen ennustukseen. Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle.

Korkoriskiä seurataan ja rajoitetaan sekä nykyarvomenetelmän että tulo-riskimallin kautta. Yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutus pankin vuotuisen korkokatteeseen oli 31.12.2017 oli +11,71/-1,51 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden +/- prosenttiyksikön verran. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti +24,08/-6,25 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta. Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.¹ Yhteenliittymän asettama ohjausraja korkoriskille on katsauskaudella ollut enintään -20 % muutos korkokatteessa +/- yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksessa ajanjaksoilla 1-12 kk, 13-24 kk ja 25-60 kk.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Sijoitustoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvomuutoksia nettomäärältään 0 tuhatta euroa (0). Lisäksi realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 261 tuhatta euroa (448), josta myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutos 261 tuhatta euroa (448). Arvopapereiden realisoitumattomista arvomuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 261 tuhatta euroa (500). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Pankilla ei ole sijoituskokonaisuuksia, joissa sijoitusten ja saamisten määrä ylittäisi luottolaitoslain asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit).

Pankki seuraa kuukausittain sijoitustarkoitukseen hankittujen arvopapereiden markkina-arvoja ja niiden transaktioihin liittyviä kassavirtoja. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti arvopaperisalkun sisältö ja taseasema. Arvopaperisalkkuun sisältyvää markkinariskiä arvioidaan suhteessa pankin tulokseen ja omiin varoihin.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistö-sijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan ja liiketoimintastrategiansa mukaisesti pankki on pienentänyt kiinteistö-sijoituksiin sitoutuneita pääomia. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla

olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.7 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 2 987 tuhatta euroa (3 126). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma väheni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 1 545 (1 782) tuhatta euroa, mikä on 0,5 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto on 2,86 prosenttia (4,36).

Strategiset ja operatiiviset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa pankkia kohdanneista taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Hallitukselle raportoidaan vähintään kahdesti vuodessa havainnot pankin operatiivisista riskeistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Sisäinen tarkastus

Yhteenliittymän keskusyhteisö vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän keskusyhteisössä, jäsenluottolaitoksissa sekä muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Keskeisiä keskitettyjä tehtäviä ovat mm. yleinen ohjeistus, resursointi sekä vuosisuunnitelman laatiminen.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta, objektiivista arviointi- ja varmistustoimintaa. Toiminnan tavoitteena on tukea keskusyhteisön hallintoneuvostoa, hallitusta ja toimivaa johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Keskusyhteisön sisäinen tarkastus tarkastaa Pankin toimintaa säännöllisesti. Pankin toimiva johto käsittelee sisäisen tarkastuksen tekemät tarkastushavainnot ja annetut toimenpidesuositukset. Pankin toimitusjohtaja raportoi merkittävät havainnot sekä niihin kohdistetut toimenpiteet edelleen hallitukselle.

Sisäinen valvonta

Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensi sijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin jäsenmäärä 31.12.2017 oli 3325 jäsentä (3160 vuonna 2016).

Osuuskunnan kokouksia pidettiin 1. Varsinaisessa osuuskuntakokouksessa vahvistettiin vuoden 2016 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin voitonjakokelpoisista varoista 22 833 007,29 euroa päätettiin käyttää voitonjakoon 64 685,59 euroa tai jos halutaan yksilöidä voitonjako, päätettiin jakaa ylijäämän palautusta 0,00 euroa, osuuspääoman korkoa maksettiin varsinaiselle ja lisäosuuspääomalle sekä POP Osuuskunnalle yhteensä 64 685,59 euroa, pankin vapaan oman pääoman rahastoon siirrettiin 1 578 447,93 euroa. Osuuskuntakokous valitsi hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi senior specialist Antikainen Sari, yrittäjä Aravirta Tomi, asianajaja Karvinen Seppo, varatuomari Korhonen Juha, toimitusjohtaja Mähönen Harri ja yrittäjä Virranta Petteri. Erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä valittiin uudelleen Hartikainen Matti, Huovinen Matti, Jauhiainen Ritva, Pitkänen Marjaana ja Rasi Hannu, lisäksi Janne Kokkosen tilalle Kokkosen jäljellä olevaksi toimikaudeksi valittiin Karppinen Juha. Pankin tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy, vastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Johanna Gråsten.

Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Urpo Pietikäinen ja varapuheenjohtajana Heli Kuvaja. Hallintoneuvosto kokoontui neljä kertaa. Hallintoneuvosto valitsi hallituksen erovuoroisista jäsenistä Ari Voutilaisen sekä Anna Lappalaisen uudelleen ja uudeksi hallituksen jäseneksi Ilja Venäläisen. Lisäksi hallintoneuvosto vahvisti pankin strategian 2020 saakka.

Siilinjärven Osuuspankin hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Pekka Takkinen ja varapuheenjohtajana Ari Voutilainen sekä toimitusjohtajana Soile Pusa. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut Sanna Voutilainen. Hallitus kokoontui vuoden aikana 19 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Nimi	Ammatti	Jäsenyyden alkamisvuosi
Juntunen Tuomas	Yrittäjä	10.2.2016
Lappalainen Anna	Maanviljelijä, MMM agronomi	1.1.2005
Säisä Mauri	Metsätalousinsinööri	1.1.1989
Takkinen Pekka	Talousjohtaja	1.1.1991
Venäläinen Ilja	Huippu-urheilukoordinaattori	14.2.2017
Voutilainen Ari	Johtaja	1.1.2007

Hallintoneuvoston jäsenet:

Nimi	Ammatti	Jäsenyyden alkamisvuosi
Antikainen Sari	Senior Specialist	21.3.2017
Aravirta Tomi	Yrittäjä	21.3.2017

Hartikainen Matti	Maanviljelijä	1.1.2002	
Huovinen Matti	Maanviljelijä	1.1.1998	
Jauhiainen Ritva	Työsuojeluvaltuutettu	19.4.2005	
Kantanen Kati	Tulosaluejohtaja	29.4.2010	
Karppinen Juha	Perämies Evp	21.3.2017	
Karvinen Seppo	Asianajaja	21.3.2017	
Kokkonen Matti	Maanviljelijä	1.1.1990	
Korhonen Juha	Varatuomari	21.3.2017	eronnut 29.5.2017
Korhonen Tarja	Isännöitsijä	29.4.2014	
Kuvaja Heli Annika	Yrittäjä	29.4.2010	
Miettinen Ilkka Tapani	Erikoistutkija	16.4.2009	
Miettinen Pekka	Verkostopäällikkö	16.4.2007	
Mikkanen Ulla	Asiakaspalvelusihteeri	15.3.2016	
Mähönen Harri	Toimitusjohtaja	21.3.2017	
Pietikäinen Urpo	DI	19.4.2005	
Pitkänen Marjaana	Yrittäjä	7.4.2011	
Rasi Hannu Olavi	Yrittäjä	1.1.2003	
Rautiainen Paavo	Lääkintävahtimestari	29.4.2015	
Räsänen Kari	Taksiautoilija	1.1.1999	eronnut 3.4.2017
Seppälä Tuomo	Maanviljelijä	16.4.2007	
Snellman Seppo	Maanviljelijä	23.4.1993	
Villman Kirsti	Sovelluskonsultti	10.5.2003	
Virranta Petteri	Yrittäjä	21.3.2017	
Ålander Paula	Opettaja	15.3.2016	

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 46 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 35 (39) ja osa-aikaisia 5 (3) henkilöä. Henkilömäärä laski vuoden aikana 1 henkilöllä. Henkilöstömäärään on laskettu vuoden vaihteessa eläköitymässä olevat henkilöt sekä heidän tilalleen tulleet henkilöt. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 45 vuotta.

Henkilöstön osaamista on panostettu kouluttamalla henkilöstöä. Vuoden aikana henkilöstön kouluttamiseen käytettiin 28 t€ ja työhyvinvoinnin tukemiseen ja virkistystoimintaan 19,6 t€. Toimihenkilöiden osaamiseen panostettiin koulutusohjelmilla, jotka tukevat maa- ja metsätalous sekä yritysosaamista pankissa. Pankki uudelleen organisoivat tehtäviä strategian toteuttamiseksi ja eriytti johtotason asiantuntijatehtävät ja organisoitiin ja myyntiin keskittyvät lähiesimiestehtävät. Pankin henkilökunnassa tapahtui myös uudistumista. Pankissa käytiin uudelleen organisoitumisen yhteydessä yt-neuvottelut. Samoin yt-neuvottelut käytiin Lieksan konttorin lopettamispäätöksen yhteydessä.

Pankin tilintarkastajina ovat toimineet tilintarkastusyhteisö KPMG vastuullisena tilintarkastajana KHT Johanna Gråsten.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Pankin toimintoja ohjaavat osuuskuntakokouksen päättämät säännöt. Osuuskuntakokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Hallintoneuvosto valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan, joka toimiaikanaan ei ole hallituksen jäsen. Hallintoneuvoston keskeinen tehtävä on ohjata ja valvoa pankin toimintaa. Tilinpäätöksestä hallintoneuvosto antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon.

Hallintoneuvosto toteuttaa valvontatehtävänsä valitsemalla tarkastustoimikunnan, jonka tehtävänä on pankin hallinnon valvominen hallintoneuvoston vahvistaman yleisohjeen mukaisesti. Tarkastustoimikunta kuulee pankin tilintarkastajaa ja sisäistä tarkastusta. Tarkastustoimikunnan

laatima kertomus tarkastushavainnoistaan ja pankin hallinnosta käsitellään ainakin kerran vuodessa hallintoneuvoston kokouksessa.

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Pankin operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin sääntöihin ja hallintoneuvoston päättämiin yleisohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan standardin mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Palkitsemisjärjestelmän määrittelyssä käytetty päätöksentekoprosessi

Pankin hallitus vastaa palkitsemisasiosta.

Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää ja sen jäsenistä koostuvaa palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi pankin liiketoiminnan suppeuden vuoksi.

Pankin hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

POP Pankkien yhteenliittymän sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa onko pankin hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu.

Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

Palkitsemisen ja tuloksen välinen suhde

Palkitsemisjärjestelmä on pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja se vastaa pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa ja edistää sitä.

Muuttuvien palkkioiden määrittämisessä sovellettavat keskeiset perusteet

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Palkkio perustuu kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä pankin kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä. Suoritusta arvioitaessa huomioidaan taloudelliset ja muut tekijät sekä se, miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä.
2. Palkkion määrässä otetaan huomioon muun ohella arviointihetkellä tiedossa olevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius.
3. Pankki voi sitoutua ehdottomaan palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin vakavaraisuus on heikentynyt 18% alle.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon edellä mainitut periaatteet ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

Muuttuvan palkkion maksamisen lykkäytyminen

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta on säädetty Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014). Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, joiden ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua yritykselle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), lykätään muuttuvan palkkion maksua tietyissä olosuhteissa kolmelle vuodelle.

Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään sovelletaan muuttuvan palkkion maksamisen lykkäämistä, mikäli henkilön muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ylittää Finanssivalvonnan kannanoton mukaisen rajan 50.000 euroa tai tätä korkeamman kahden kuukauden kiinteän bruttopalkan. Riskiprofiiliin vaikuttavan henkilön palkkioita tarkastellaan kokonaisuutena.

Pankissa pidetään luettelo seuraavista riskiprofiiliin vaikuttavista henkilöistä:

1. Toimitusjohtaja ja henkilöt, jotka toimitusjohtajan lisäksi tosiasiallisesti osallistuvat yrityksen toiminnan johtamiseen,
2. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan,
3. Henkilö, joka työskentelee liiketoiminnoista riippumattomissa yrityksen sisäisissä valvontatoiminnoissa,
4. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 50.000 euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Tämä tarkoittaa sitä, että palkkionsaajalle maksettavan muuttuvan palkkion osan maksamista ei tarvitse lykätä, vaan se voidaan maksaa kerralla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta POP pankit omistavat vähemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Bonum Pankki Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää.

Osuusmaksun, POP Osuuden ja lisäosuusmaksun ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 3503 kpl jäsenosuuksia.

Jäsenosuuksien ehdot

Jokainen jäsen on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden osuuden ja suorittamaan siitä sadan (100) euron suuruisen osuusmaksun.

Osuusmaksu on maksettava kokonaisuudessaan rahana osuuspankkiin liityttäessä.

Jos osuusmaksua korotetaan, jäsenen maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kaupparekisteriin merkitsemisestä lukien. Jäsenelle tulevaa ylijäämää ei pidetä osuusmaksun suorittamiseksi.

Osuusmaksun korotus voidaan tehdä maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenen puolesta maksettuihin määrään osuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuusmaksut palautetaan jäsenyyden päätyttyä osuuskuntalain 17 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain (Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista) 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuusmaksu palautetaan vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Eronneen jäsenen oikeudet osuuspankissa määräytyvät tällöin sääntöjen 9 §:n mukaisesti. Jos osuusmaksua ei ole voitu jäsenyyden päätyttyä palauttaa kokonaisuudessaan maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

POP Osuuksien ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 41186 kpl POP Osuuksia.

Osuuspankki voi antaa sääntöjensä mukaan POP Osuuksia. POP Osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin jäsenille osuuspankin hallituksen tekemällä päätöksillä.

Yhden POP Osuuden nimellisarvo on sata (100) euroa. POP Osuus on maksettava kokonaisuudessaan osuuspankille hallituksen päättämänä aikana.

POP Osuuksien merkintä tapahtuu tekemällä osuuspankin hallitukselle tai sen määräämälle taholle kirjallinen hakemus, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä taho. POP Osuuksiin liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella.

POP Osuuksia voidaan antaa enintään 100.000 kappaletta.

POP Osuus voidaan siirtää vain toiselle jäsenelle. POP Osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsenosuuksiin tai uusiin POP Osuuksiin.

POP Osuuksille voidaan maksaa korkoa osuuspankin jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta päättää osuuskunnan kokous. POP Osuuksille maksettava korko voi poiketa jäsen- ja lisäosuuksille maksettavasta korosta.

Mikäli osuuspankki sulautuessa toiseen osuuspankkiin tai jakautuessa, POP Osuuksista suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti, ellei vastaanottava yhtiö ota niitä vastataksien sulautumis- tai jakautumissuunnitelman mukaisesti. Osuuspankin muuttuessa osakeyhtiöksi, POP Osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan niistä suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

POP Osuudet palautetaan jäsenyyden päätyttyä tai osuudenomistajan irtisanottua POP Osuuden. POP Osuudesta suoritettu maksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai POP Osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki POP Osuudet. Lunastusvastike on POP Osuudesta maksettu merkintähinta. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus.

Osuuspankin purkautuessa POP Osuudet palautetaan yhtäläisellä etuoikeudella jäsenosuuksista suoritettujen maksujen kanssa.

Lisäosuuksien ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1), ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) ja toissijaiseen pääomaan (T2) sisältyi lisäosuuksia. Lisäosuuksien määrä oli 13 678 kpl.

Osuuspankki on antanut jäsenilleen sadan (100) euron suuruisia lisäosuuksia. Lisäosuuksien enimmäismäärä on 85 000 kappaletta. Muuttuneiden vakavaraisuussäännösten vuoksi osuuspankki ei anna enää uusia lisäosuuksia.

Lisäosuuksien merkintäoikeutta on haettava hallitukselta kirjallisesti. Hallitus voi oikeuttaa jäsenen osallistumaan osuuspankkiin usealla lisäosuudella. Hallitus päättää lisäosuushakemusten hyväksymismenettelystä.

Lisäosuus on maksettava rahana kokonaisuudessaan heti, kun lisäosuushakemus on hyväksytty.

Lisäosuus voidaan luovuttaa vain jäsenelle.

Ylijäämästä voidaan maksaa lisäosuuksille korkoa, joka voi poiketa osuuksille maksettavasta korosta. Osuuskunnan kokous voi päättää lisäosuuksien määrän vähentämisestä palautusta vastaan tai niistä maksetun määrän alentamisesta maksua vastaan.

Osuuspankin sulautuessa toiseen osuuspankkiin, jakautuessa tai muuttuessa osakeyhtiöksi osuuspankki voi irtisanoa lisäosuudet.

Osuuspankin purkautuessa selvitystilan tai konkurssin kautta, kertyneet lisäosuusmaksut palautetaan ennen muita osuusmaksuja, tai jos varat eivät siihen riitä, se osa lisäosuusmaksuista, mikä kullekin suoritettujen lisäosuusmaksujen suhteen mukaisesti laskien tulee.

Lisäosuudet eivät tuota oikeutta osuuskunnan omaisuuden säästöön.

Muutoin lisäosuudet tuottavat soveltuvin osin osuuksia vastaavat oikeudet, kun osuuspankki sulautuu, jakautuu, muutetaan osakeyhtiöksi tai poistetaan muusta syystä rekisteristä.

Jos irtisanottua lisäosuusmaksua ei ole voitu palauttaa kokonaisuudessaan, voi palautus tapahtua jälkipalautuksena, jos se on kolmen seuraavan tilinpäätöksen perusteella mahdollista. Lisäosuusmaksu palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa.

Lisäosuudet voidaan muuntaa POP Osuuksiksi. Yhtä POP Osuutta kohden on käytettävä nimelisarvoltaan sama määrä lisäosuuksia. Osuuksien muuntaa on haettava kirjallisesti hallitukselta.

Yhteiskuntavastuu

Siilinjärven Osuuspankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Siilinjärven Osuuspankille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Siilinjärven Osuuspankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2017 yhteisöjen tuloveroa 274 tuhatta euroa.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018

Pankki jatkaa vuoden 2018 aikana toimintojensa tehostamista. IFRS9 käyttöönoton vaikutus pankin tulokseen vuoden 2018 aikana odotetaan olevan sijoitustoiminnan tuloksen osalta vähäinen. Pankin Lieksan konttori suljetaan tammikuun lopussa 2018, mikä vähentää henkilöstömäärää yhdellä hengellä. Korkokatteen merkitys pankin tuloksessa on edelleen merkittävä, mistä syystä vuoden 2018 tuloksen odotetaan olevan aiempaa pienempi matalan korkotason vuoksi. Tiukka kilpailutilanne on myös madaltanut lainoista perittäviä marginaaleja. Ryhmätasolla tulevat investoinnit ovat merkittävä kulkuerä vuoden 2018 aikana. Pankki odottaa hyötyjä ryhmätason prosessien automatisoinneista ja robotisoinneista. Pankin maksuvalmiustilanne on hyvällä tasolla ja korkoriski on suojaavan joukkovelkakirjasalkun ansiosta matala. Pankki tulee keskittymään vuoden 2018 kiinteän koron lisäämiseen korkoriskin hallitsemiseksi. Markkinariski on maltillisella tasolla ja luottoriskiä seurataan aiempaa aktiivisemmin.

Pankin tilinpäätösraportointi muuttuu 1.1.2018 alkaen sovellettavan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -tilinpäätösstandardin vuoksi. Merkittävimmät muutokset koskevat rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä rahoitusvarojen arvonalentumisten määrittämistä. Muutoksesta ja sen vaikutuksesta on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatisperiaatteiden yhteydessä.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Siilinjärven Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 23 813 278,29 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 1 044 956,59 euroa.

Hallitus ehdottaa osuuskunnan kokoukselle, että tilikauden ylijäämä käytetään seuraavasti:

- Maksetaan korkoa lisäosuuspääomalle 0,50 %	12 531,47 euroa
- Maksetaan korkoa POP osuuksille 2,25 %	82 914,59 euroa
- Jätetään omaan pääomaan	949 510,53 euroa
Yhteensä	1 044 956,59 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut $\times 100$
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{tilinpäätös-} \\ \text{siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla} \\ \text{vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$

Koko pääoman tuotto (ROA)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$

Omavaraisuusaste

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä} \\ \text{laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$

Vakavaraisuussuhde

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 8 \%$

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$

Vähimmäisomavaraisuusaste

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma yhteensä}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Omat varat yhteensä (TC)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$

Tilinpäätös

Siilinjärven Osuuspankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
		eur	eur
Korkotuotot	(2.1)	5 126 099,18	5 336 454,00
Korkokulut	(2.1)	-999 525,19	-1 223 370,60
KORKOKATE		4 126 573,99	4 113 083,40
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	(2.2)	40 149,03	30 802,40
Palkkiotuotot	(2.3)	2 710 957,46	2 715 755,21
Palkkiokulut	(2.3)	-512 406,05	-264 310,95
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)	-44 982,48	0,00
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	(2.5)	508 026,71	380 924,24
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.6)	203 168,07	77 584,51
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.7)	203 777,21	1 057 532,19
Hallintokulut		-4 338 931,72	-4 415 721,35
Henkilöstökulut	(2.8)	-2 130 961,66	-2 180 143,57
Muut hallintokulut	(2.9)	-2 207 970,06	-2 235 577,78
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.10)	-314 737,92	-317 303,76
Liiketoiminnan muut kulut	(2.7)	-810 463,48	-800 873,91
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	(2.11)	-455 443,76	-308 188,56
LIIKEVOITTO		1 315 687,06	2 269 283,42
Tilinpäätössiirrot		0,00	-200 000,00
Tuloverot		-270 730,47	-426 149,90
VARSAINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		1 044 956,59	1 643 133,52
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		1 044 956,59	1 643 133,52

Siilinjärven Osuuspankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2017	31.12.2016
		eur	eur
Käteiset varat		807 424,49	742 289,33
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	(1.3)	11 693 710,50	8 863 631,50
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	30 426 784,74	29 459 234,04
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.2)	234 128 296,13	226 856 456,76
Saamistodistukset	(1.3)	12 132 761,80	15 279 556,10
Muilta		12 132 761,80	15 279 556,10
Osakkeet ja osuudet	(1.4)	17 901 770,68	17 224 060,08
Aineettomat hyödykkeet	(1.6)	988 385,92	1 134 818,93
Aineelliset hyödykkeet		3 953 641,95	4 270 083,70
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	(1.7)	1 536 310,08	1 763 529,98
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	(1.7)	2 246 438,29	2 278 473,61
Muut aineelliset hyödykkeet		170 893,58	228 080,11
Muut varat	(1.8)	55 456,97	46 854,66
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.9)	1 159 734,11	958 967,24
Laskennalliset verosaamiset	(1.15)	37 077,36	41 799,53
VASTAAVAA YHTEENSÄ		313 285 044,65	304 877 751,87

	31.12.2017	31.12.2016
	eur	eur
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	(1.10) 13 013 290,00	11 039 568,73
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.11) 257 807 852,73	250 243 371,57
Talletukset	257 474 550,85	249 826 647,46
Muut velat	333 301,88	416 724,11
Muut velat	(1.12) 759 367,17	1 874 236,27
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.14) 888 639,46	2 020 719,27
Laskennalliset verovelat	(1.15) 68 143,30	122 725,73
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	272 537 292,66	265 300 621,57
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Vapaaehtoiset varaukset	8 626 055,89	8 626 055,89
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	8 626 055,89	8 626 055,89
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	(1.19) 6 495 200,00	6 117 500,00
Muut sidotut rahastot	1 813 217,81	2 000 567,12
Vararahasto	1 552 443,97	1 552 443,97
Käyvän arvon rahasto	260 773,84	448 123,15
Vapaat rahastot	1 375,87	1 375,87
Muut rahastot	1 375,87	1 375,87
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	22 766 945,83	21 188 497,90
Tilikauden voitto (tappio)	1 044 956,59	1 643 133,52
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	32 121 696,10	30 951 074,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	313 285 044,65	304 877 751,87

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

	31.12.2017	31.12.2016
	eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 076 957,26	2 880 760,50
Takaukset ja pantit	3 076 957,26	2 880 760,50
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	12 627 584,18	7 023 802,08
Muut	12 627 584,18	7 023 802,08

Siilinjärven Osuuspankin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
	eur	eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	1 044 956,59	1 643 133,52
Tilikauden oikaisut	482 999,14	1 003 893,26
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-12 398 242,20	-21 595 316,80
Saamistodistukset	165 584,25	-2 228 784,29
Saamiset luottolaitoksilta	-6 463 831,51	-1 621 435,35
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	-7 271 839,37	-23 821 415,87
Osakkeet ja osuudet	1 187 103,82	6 174 456,73
Muut varat	-15 259,39	-98 138,02
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	7 539 712,24	18 515 813,72
Velat luottolaitoksille	1 973 721,27	10 022 299,15
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 564 481,16	12 265 245,17
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	-4 579 620,56
Muut velat	-1 998 490,19	807 889,96
Maksetut tuloverot	-529 221,92	-329 677,42
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-3 859 796,15	-762 153,72
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-1 947 870,00	-105 456,03
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-87 535,91	-169 209,07
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	338 142,00	8 773,00
Investointien rahavirta yhteensä	-1 697 263,91	-265 892,10
Rahoituksen rahavirta		
Osuuspääoman lisäykset	615 400,00	3 111 000,00
Osuuspääoman vähennykset	-424 800,00	-2 751 500,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-64 685,59	-66 519,16
Rahoituksen rahavirta yhteensä	125 914,41	292 980,84
Rahavarojen nettomuutos	-5 431 145,65	-735 064,98
Rahavarat tilikauden alussa	7 975 646,57	8 710 711,55
Rahavarat tilikauden lopussa	2 544 500,92	7 975 646,57
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	807 424,49	742 289,33
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	1 737 076,43	7 233 357,24
Yhteensä	2 544 500,92	7 975 646,57

Lisätiedot rahoituslaskelmaan:

Saadut korot	5 096 891,96	5 251 352,07
Maksetut korot	1 063 093,27	1 386 831,06
Saadut osingot	40 149,03	30 802,40

Tilikauden oikaisut:

Tilinpäätössiirrot	0,00	200 000,00
Tuloslaskelman verot	270 730,47	426 149,90
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	471 216,09	377 495,17
Muut oikaisut	-258 947,42	248,19
Yhteensä	482 999,14	1 003 893,26

Siilinjärven Osuuspankin konsernituloslaskelma

	31.12.2017	31.12.2016
Korkotuotot	5 125 882,01	5 336 383,58
Korkokulut	-999 525,19	-1 223 370,60
Leasingtoiminnan nettotuotot		
KORKOKATE	4 126 356,82	4 113 012,98
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	40 149,03	30 802,40
Palkkiotuotot	2 710 866,44	2 715 658,21
Palkkiokulut	-512 315,03	-264 213,95
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-44 982,48	0,00
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-44 982,48	0,00
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	508 026,71	380 924,24
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	136 572,15	3 585,83
Liiketoiminnan muut tuotot	312 520,84	1 172 666,96
Hallintokulut	-4 353 944,62 [¶]	-4 426 704,16
Henkilöstökulut	-2 141 083,54 [¶]	-2 190 139,45
Palkat ja palkkiot	-1 790 538,17	-1 792 660,20
Henkilösivukulut	-350 545,37 [¶]	-397 479,25
Eläkekulut	-314 563,44	-336 392,94
Muut henkilösivukulut	-35 981,93	-61 086,31
Muut hallintokulut	-2 212 861,08	-2 236 564,71
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-378 981,15	-381 546,99
Liiketoiminnan muut kulut	-888 830,57	-929 088,57
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-455 443,76	-308 188,56
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	1 199 994,39	2 106 908,40
Tuloverot	-270 730,47	-466 149,90
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	929 263,92 [¶]	1 640 758,50
Vähemmistön osuus tilikauden voitosta/tappiosta	38 803,32 [¶]	54 460,58
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VÄHEMMISTÖN OSUUDEN JÄLKEEN	968 067,24 [¶]	1 695 219,08
Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut	0,00	0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	968 067,24 [¶]	1 695 219,08

Siilinjärven Osuuspankin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
Käteiset varat	807 424,49	742 289,33
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	11 693 710,50 [¶]	8 863 631,50
Muut	11 693 710,50	8 863 631,50
Saamiset luottolaitoksilta	30 426 784,74 [¶]	29 459 234,04
Vaadittaessa maksettavat	1 737 076,43	7 233 357,24
Muut	28 689 708,31	22 225 876,80
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	234 128 296,13 [¶]	226 847 768,25
Muut	234 128 296,13	226 847 768,25
Saamistodistukset	12 132 761,80 [¶]	15 279 556,10
Muilta	12 132 761,80	15 279 556,10
Osakkeet ja osuudet	17 901 770,68	17 224 060,08
Aineettomat hyödykkeet	988 385,92 [¶]	1 134 818,93
Muut pitkäaikaiset menot	988 385,92	1 134 818,93
Aineelliset hyödykkeet	3 465 470,76 [¶]	3 913 985,88
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	1 822 230,76	2 117 280,81
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja -osuudet	1 469 758,66	1 566 037,21
Muut aineelliset hyödykkeet	173 481,33	230 667,86
Muut varat	55 456,97	46 854,66
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 168 641,41	982 703,82
Laskennalliset verosaamiset	37 077,36	41 799,53
VASTAAVAA YHTEENSÄ	312 805 780,77 [¶]	304 536 702,13

	31.12.2017	31.12.2016
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA	274 249 858,37	267 035 708,75
Velat luottolaitoksille	13 013 290,00 [¶]	11 039 568,73
Luottolaitoksille	13 013 290,00 [¶]	11 039 568,73
Vaadittaessa maksettavat	13 290,00	30 443,73
Muut	13 000 000,00	11 009 125,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	257 786 691,31	250 243 371,57
Talletukset	257 453 389,43	249 826 647,46
Vaadittaessa maksettavat	173 793 576,74	159 484 483,86
Muut	83 659 812,69	90 342 163,60
Muut velat	333 301,88	416 724,11
Muut	333 301,88	416 724,11
Muut velat	759 367,17 [¶]	1 874 312,27
Muut velat	759 367,17	1 874 312,27
Siirtovelat ja saadut ennakot	897 155,41	2 030 519,27
Laskennalliset verovelat	1 793 354,48	1 847 936,91
OMA PÄÄOMA JA VÄHEMMISTÖOSUUS	38 555 922,40 [¶]	37 500 993,37
Osakepääoma/Osuuspääoma	6 495 200,00	6 117 500,00
Muut sidotut rahastot	1 813 217,81	2 000 567,12
Vararahasto	1 552 443,97	1 552 443,97
Yhtiöjärjestyksen/sääntöjen mukaiset rahastot		
Käyvän arvon rahasto	260 773,84 [¶]	448 123,15
Käypään arvoon arvostamisesta	260 773,84	448 123,15
Vapaat rahastot	1 375,87	1 375,87
Muut rahastot	1 375,87	1 375,87
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	28 666 006,55	27 035 473,06
Tilikauden voitto (tappio)	968 067,24	1 695 219,08
Vähemmistön osuus pääomasta	612 054,92	650 858,24
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	312 805 780,76 [¶]	304 536 702,13
	31.12.2017	31.12.2016
TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT	15 704 541,44 [¶]	9 904 562,58
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 076 957,26 [¶]	2 880 760,50
Takaukset ja pantit	3 018 415,24	2 880 760,50
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	12 627 584,18 [¶]	7 023 802,08
Muut	12 627 584,18	7 023 802,08

Siilinjärven Osuuspankin konsernin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
	eur	eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	929 263,92	1 640 758,50
Tilikauden oikaisut	613 838,29	975 966,64
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-12 392 101,43	-21 576 509,94
Saamistodistukset	165 584,25	-2 228 784,29
Saamiset luottolaitoksilta	-6 463 831,51	-1 621 435,35
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	-7 280 527,88	-23 812 727,36
Osakkeet ja osuudet	1 187 103,82	6 174 456,73
Muut varat	-430,11	-88 019,67
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	7 517 190,77	18 527 308,51
Velat luottolaitoksille	1 973 721,27	10 022 299,15
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 543 319,74	12 280 041,75
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	-4 579 620,56
Muut velat	-1 999 850,24	804 588,17
Maksetut tuloverot	-529 221,92	-329 677,42
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-3 861 030,37	-762 153,71
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-1 947 870,00	-105 456,03
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-86 301,68	-169 209,08
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	338 142,00	8 773,00
Investointien rahavirta yhteensä	-1 696 029,68	-265 892,11
Rahoituksen rahavirta		
Osuuspääoman lisäykset	615 400,00	3 111 000,00
Osuuspääoman vähennykset	-424 800,00	-2 751 500,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-64 685,59	-66 519,16
Rahoituksen rahavirta yhteensä	125 914,41	292 980,84
Rahavarojen nettomuutos	-5 431 145,64	-735 064,98
Rahavarat tilikauden alussa	7 975 646,57	8 710 711,55
Rahavarat tilikauden lopussa	2 544 500,92	7 975 646,57
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	807 424,49	742 289,33
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	1 737 076,43	7 233 357,24
Yhteensä	2 544 500,92	7 975 646,57

Lisätiedot rahoituslaskelmaan:

Saadut korot	5 096 674,79	5 251 281,65
Maksetut korot	1 063 093,27	1 386 831,06
Saadut osingot	40 149,03	30 802,40

Tilikauden oikaisut:

Tuloslaskelman verot	270 730,47	466 149,90
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	602 055,24	509 568,54
Muut oikaisut	-258 947,42	248,20
Yhteensä	613 838,29	975 966,64

Liitetiedot**Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet**

Pankin ja sen konsernin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Siilinjärven Osuuspankin ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöinä on käsitelty yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Määräysvalta toteutuu, kun emoyhtiöllä on yli puolet osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai määräysvalta määräytyy muutoin kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä mainitulla tavalla.

Konsernilla ei ole osakkuus- eikä yhteisyrityksiä.

Konsolidointi

Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on sisällytetty konsernitilinpäätökseen emopankin tilinpäätösperiaatteiden mukaisina. Yhdistely on tehty rivi-riviltä hankintamenomenetelmää käyttäen.

Vähemmistölle kuuluvat osuudet tytäryhtiöiden tuloksista ja omista varoista on erotettu ja esitetty omina erinään konsernituloslaskelmassa ja -taseessa. Tytärkiinteistöyhtiöiden yhdistelyperiaatetta muutettiin tilikaudella siten, että vähemmistölle erotetaan osuus myös tappiollisesta tuloksesta siltä osin, kuin tappio ei ylitä vähemmistön tekemää sijoitusta kiinteistöyhtiöön. Vertailukautta oikaistiin vastaavasti. Laatimisperiaatteen muutoksen vaikutus aikaisemmilta tilikausilta merkittiin kertyneisiin voittovaroihin.

Konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa syntyvä konserniaktiiva on kohdistettu rakennuksille ja poistetaan rakennusten poistosuunnitelman mukaan. Konsernierotus, jota ei ole kyetty kohdistamaan, on kirjattu tilinpäätökseen konserniliikearvoksi tai konsernireserviksi.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti neljään arvostusluokkaan:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset.

Pankilla ei ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja.

Pankilla ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat jaetaan kahteen arvostusluokkaan:

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin
- Muihin rahoitusvelkoihin.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Rahoitusvarat on merkitty taseeseen joko käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Johdannaisopimuksia lukuun ottamatta rahoitusvelat on merkitty taseeseen jaksotettuun hankintamenuon.

Myytavissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintame-

noa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai –menetelmää käyttäen.

Tytäryritysten osakkeet ja osuudet on kirjattu hankintameno.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintameno. Pankki ei sovelle luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti tuottoarvomenetelmää käyttäen. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 1.7.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskiä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää laskennallista verovelkaa vähentämättä.

Konsernitaseessa konserniyritysten poistoerot ja verotusperusteiset varaukset jaetaan omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisinä sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimiitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorjoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyys arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisoitintihetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on saattanut alentua, saamistodistukselle on tehty arvonalentumistarkastelu.

Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut, arvon arvonalennus on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintamenon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvon rahastoon ker-
tynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvon, jonka pankki arvioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvomuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 30-40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-6 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan 3-10 vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa eikä konsernissa ole kirjattu pakollisia varauksia eikä muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja.

Verot

Pankin ja muiden yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvomuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvomuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvomuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen.

Muita laskennallisia veroja on kirjattu saamisryhmäkohtaisista arvonalentumisista antolainauksessa.

Konsernitilinpäätöksessä konserniyritysten poistoerot ja verotusperusteiset varaukset on jaettu konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen

Konsernitilinpäätöksen vertailukelpoisuus

Vuoden 2015 alusta alkaen ei Kiinteistö Oy Siilinjärven Kassalaa ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönoton aiheuttamat muutokset

Uusi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi tulee sovellettavaksi IFRS-tilinpäätöksissä 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. Pankin laskentaperiaatteissa sovellettava Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 (Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus) tullaan päivittämään 1.1.2018 alkaen siten että rahoitusinstrumenttien kirjanpito- ja tilinpäätöskäsittely tulee vastaamaan IFRS 9 -standardin mukaista käsittelyä.

Luokittelu ja arvostaminen

IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Suojauslaskennan osalta on edelleen kolme suojauslaskentatyyppiä. Aiempaa useampia riskipositioita voidaan ottaa suojauslaskennan piiriin ja suojauslaskennan periaatteita on yhtenäistetty riskienhallinnan kanssa.

IFRS 9 -standardin mukainen rahoitusvarojen luokittelu tulee vaikuttamaan pankin tulokseen, koska IFRS 9 standardin mukaan osakkeiden ja osuuksien arvomuutokset kirjataan käyvän arvon rahaston sijaan pääosin tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan kirjataan myös sellaisten saamistodistusten arvomuutokset, joiden rahavirrat eivät koostu yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuista. Muutoksella on vaikutuksia pankin sijoitustoiminnan nettotuottoihin ja käyvän arvon rahastoon.

Arvonalentumiset

IFRS 9 edellyttää arvonalentumistappion kirjaamista perustuen odotettuihin luottotappioihin kaikkien vieraan pääoman ehtoista rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintameroon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista.

Odotettujen luottotappioiden laskenta POP Pankki -ryhmässä perustuu neljään pääsegmenttiin:

- Henkilöasiakkaat (pl. maa- ja metsätalousasiakkaat)
- Yritysasiakkaat (pl. maa- ja metsätalousasiakkaat)
- Maa- ja metsätalousasiakkaat
- Sijoitussalkku

Odotettujen luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohtaisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, probability of default), tappio-osuuteen (LGD, loss given default) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, exposure at default). Odotettujen luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntyessä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

Luottoriskin katsotaan lisääntyvän merkittävästi, kun jokin seuraavista kriteereistä toteutuu sopimuksen kohdalla:

- Sopimuksella on yli 30 päivän rästejä
- Sopimusehtoja on muokattu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuen viimeisen 12 kuukauden aikana
- Asiakkaan maksukyvyttömyyden todennäköisyys on merkittävästi kasvanut sopimuksen perustamishetken verrattuna
- Asiakas on määritelty potentiaalisesti ongelma-asiakkaaksi jonkin muun kuin yllä mainittujen kriteerien vuoksi

Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä, mikäli jokin seuraavista kriteereistä toteutuu:

- Asiakkaalla on yli 90 päivän rästejä, joiden määrä on vähintään 100 euroa
- Pankki on aloittanut perintätoimet asiakkaan sopimusten osalta
- Yritysassiakas on asetettu konkurssi- tai saneerausmenettelyyn

IFRS 9 -standardi edellyttää kohtuudella saatavilla olevan tulevaisuuden informaation hyödyntämistä odotettujen luottotappioiden määrää arvioitaessa. Odotettujen luottotappioiden laskentaa varten POP Pankeissa on kehitetty kolmeen makrotalouskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettuja luottotappioita määritettäessä.

Siirryttäessä IFRS 9 -standardiin arvonalentumisten ja odotettujen luottotappioiden erotus vähennetään pankin kertyneistä voittovaroista, mikä vaikuttaa vakavaraisuuslaskennassa käytettäviin CET1 omiin varoihin. Siilinjärven Osuuspankin osalta omien varojen muutos on 1.1.2018 arvioitu kasvavan 171 tuhatta euroa, ja pankin vakavaraisuussuhdeluku IFRS 9 mukaisesti olisi 1.1.2018 24,66 prosenttia. Pankin konsernin osalta vakavaraisuussuhdeluku IFRS 9 mukaisesti olisi 1.1.2018 24,04%.

Suojauslaskenta

IFRS 9 mahdollistaa myös nykyisen IAS 39 -standardin noudattamisen jatkamisen suojauslaskennassa. POP Pankki -ryhmässä ei ole vielä tehty päätöstä IFRS 9 -standardiin siirtymisestä suojauslaskennan osalta. IFRS 9 -standardin suojauslaskentaa koskevilla muutoksilla ei kuitenkaan ennakoida olevan vaikutusta pankin tilinpäätökseen, koska pankilla ei ole suojaavia instrumentteja.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Saamiset luottolaitoksilta	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat	1 737 076,43	7 233 357,24	1 737 076,43	7 233 357,24
Keskusrahailaitokselta	1 126 575,30	4 495 604,33	1 126 575,30	4 495 604,33
Kotimaisilta luottolaitoksilta	610 501,13	2 737 752,91	610 501,13	2 737 752,91
Muut	28 689 708,31	22 225 876,80	28 689 708,31	22 225 876,80
Keskusrahailaitokselta	17 689 708,31	12 225 876,80	17 689 708,31	12 225 876,80
Kotimaisilta luottolaitoksilta	11 000 000,00	10 000 000,00	11 000 000,00	10 000 000,00
Yhteensä	30 426 784,74	29 459 234,04	30 426 784,74	29 459 234,04

1.2 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Yritykset ja asuntoyhteisöt	20 972 613,77	14 711 187,55	20 972 613,77	14 702 499,04
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	1 065 095,76	0,00	1 065 095,76
Kotitaloudet	212 811 135,53	210 782 976,13	212 811 135,53	210 782 976,13
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	344 546,83	297 197,32	344 546,83	297 197,32
Yhteensä	234 128 296,13	226 856 456,76	234 128 296,13	226 847 768,25

- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
--	------	------	------	------

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot				
Arvonalennustappiot tilikauden alussa	1 646 399,28	1 410 146,87	1 646 399,28	1 410 146,87
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	460 050,71	316 833,64	460 050,71	316 833,64
+ / - tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	15 114,68	17 944,10	15 114,68	17 944,10
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	-19 044,95	-18 024,65	-19 044,95	-18 024,65
- aikaisemmin kirjattu saamiskohdainen arvonalentumistappio	-45 725,82	-80 500,68	-45 725,82	-80 500,68
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	2 056 793,90	1 646 399,28	2 056 793,90	1 646 399,28
Saamisista tilikaudelle kirjattujen lopullisten luottotappioiden määrä	45 725,82	80 500,68	45 725,82	80 500,68

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Järjestämättömien saamisten määrä				
Järjestämättömät saamiset	1 717 618,49	1 979 005,01	1 717 618,49	1 979 005,01

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
1.3 Saamistodistukset				
	Yhteensä	Joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia
Myytäviksi olevat saamistodistukset	23 826 472,30	11 693 710,50	24 143 187,60	8 863 631,50
Julkisesti noteeratut	23 221 888,30	11 089 126,50	22 124 956,00	8 863 631,50
Muut	604 584,00	604 584,00	2 018 231,60	0,00
Yhteensä	23 826 472,30	11 693 710,50	24 143 187,60	8 863 631,50
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	0,00	0,00	102 040,00	0,00

	Konserni		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
	Yhteensä	Joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia
Myytäviksi olevat saamistodistukset	23 826 472,30	11 693 710,50	24 143 187,60	8 863 631,50
Julkisesti noteeratut	23 221 888,30	11 089 126,50	22 124 956,00	8 863 631,50
Muut	604 584,00	604 584,00	2 018 231,60	0,00
Yhteensä	23 826 472,30	11 693 710,50	24 143 187,60	8 863 631,50
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	0,00	0,00	102 040,00	0,00

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
1.4 Osakkeet ja osuudet				
Myytäviksi olevat osakkeet ja osuudet	17 901 770,68	17 224 060,08	17 901 770,68	17 224 060,08
Julkisesti noteeratut	10 229 686,48	11 499 845,88	10 229 686,48	11 499 845,88
Muut	7 672 084,20	5 724 214,20	7 672 084,20	5 724 214,20
Osakkeet ja osuudet yhteensä	17 901 770,68	17 224 060,08	17 901 770,68	17 224 060,08

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
1.5 Rahoitusvarojen ryhmät				
Lainat ja muut saamiset	264 555 080,87	256 315 690,80	264 555 080,87	256 307 002,29
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	41 728 242,98	41 367 247,68	41 728 242,98	41 367 247,68
Yhteensä	306 283 323,85	297 682 938,48	306 283 323,85	297 674 249,97

1.6 Aineettomat hyödykkeet	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Muut kehittämisenot	101 186,58	110 988,65	101 186,58	110 988,65
Muut aineettomat hyödykkeet	887 199,34	1 023 830,28	887 199,34	1 023 830,28
Yhteensä	988 385,92	1 134 818,93	988 385,92	1 134 818,93

1.7 Aineelliset hyödykkeet	2017		Konserni	
	Emo Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet				
Omassa käytössä	79 668,50		139 807,54	
Sijoituskäytössä	456 857,77	2 168 285,00	469 896,54	469 896,54
Yhteensä	536 526,27	2 168 285,00	609 704,08	469 896,54
Rakennukset				
Omassa käytössä	355 242,99		1 195 550,55	
Sijoituskäytössä	277 185,55	436 500,00	1 164 410,33	1 164 410,33
Yhteensä	632 428,54	436 500,00	2 359 960,88	1 164 410,33
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä	1 811 526,80		134 400,57	
Sijoituskäytössä	802 266,76	1 022 700,00	187 923,89	187 923,89
Yhteensä	2 613 793,56	1 022 700,00	322 324,46	187 923,89
Muut aineelliset hyödykkeet	170 893,58	0,00	173 481,33	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 953 641,95		3 465 470,75	

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

	2016		Konserni	
	Emo Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet				
Omassa käytössä	79 668,50		139 807,54	
Sijoituskäytössä	536 052,35	2 310 076,00	549 091,12	549 091,12
Yhteensä	615 720,85	2 310 076,00	688 898,66	549 091,12
Rakennukset				
Omassa käytössä	387 278,31		1 291 829,10	
Sijoituskäytössä	325 210,87	436 500,00	1 280 265,80	1 280 265,80
Yhteensä	712 489,18	436 500,00	2 572 094,90	1 280 265,80
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä	1 811 526,80		134 400,57	
Sijoituskäytössä	902 266,76	1 128 700,00	287 923,89	287 923,89
Yhteensä	2 713 793,56	1 128 700,00	422 324,46	287 923,89
Muut aineelliset hyödykkeet	228 080,11		230 667,86	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4 270 083,70		3 913 985,88	

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

Aineettomat hyödykkeet	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Hankintameno 1.1.	2 371 272,75	2 269 631,61	2 371 272,75	2 269 631,61
+ tilikauden lisäykset	87 535,91	101 641,14	87 535,91	101 641,14
Hankintameno 31.12.	2 458 808,66	2 371 272,75	2 458 808,66	2 371 272,75
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 236 453,82	-1 004 402,34	-1 236 453,82	-1 004 402,34
- tilikauden poistot	-233 968,92	-232 051,48	-233 968,92	-232 051,48
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 470 422,74	-1 236 453,82	-1 470 422,74	-1 236 453,82
Kirjanpitoarvo 31.12.	988 385,92	1 134 818,93	988 385,92	1 134 818,93
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 134 818,93	1 265 229,27	0,00	1 265 229,27

Aineelliset hyödykkeet	Emo 2017			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 178 424,06	2 585 544,26	1 304 947,51	6 068 915,83
- tilikauden vähennykset	-79 194,58	0,00	0,00	-79 194,58
Hankintameno 31.12.	2 099 229,48	2 585 544,26	1 304 947,51	5 989 721,25
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-414 894,08	-307 070,65	-1 076 867,40	-1 798 832,13
- tilikauden poistot	-48 025,32	-32 035,32	-57 186,53	-137 247,17
- tilikauden arvonalentumiset	-100 000,00	0,00	0,00	-100 000,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-562 919,40	-339 105,97	-1 134 053,93	-2 036 079,30
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 536 310,08	2 246 438,29	170 893,58	3 953 641,95
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 763 529,98	2 278 473,61	228 080,11	4 270 083,70

	Konserni 2017			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 565 659,12	3 732 663,15	1 325 269,22	8 623 591,49
+ tilikauden lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
- tilikauden vähennykset	-79 194,58	0,00	0,00	-79 194,58
+/- siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	3 486 464,54	3 732 663,15	1 325 269,22	8 544 396,91
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 448 378,31	-2 166 625,94	-1 094 601,36	-4 709 605,61
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
- tilikauden poistot	-115 855,47	-96 278,55	-57 186,53	-269 320,55
- tilikauden arvonalentumiset	-100 000,00	0,00	0,00	-100 000,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 664 233,78	-2 262 904,49	-1 151 787,89	-5 078 926,16
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 822 230,76	1 469 758,66	173 481,33	3 465 470,75
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 117 280,81	1 566 037,21	230 667,86	3 913 985,88

Aineelliset hyödykkeet	Emo 2016			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 173 393,38	2 585 544,26	1 251 183,26	6 010 120,90
+ tilikauden lisäykset	5 030,68	0,00	53 764,25	58 794,93
Hankintameno 31.12.	2 178 424,06	2 585 544,26	1 304 947,51	6 068 915,83
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-366 938,63	-274 799,77	-1 011 401,85	-1 653 140,25
- tilikauden poistot	-47 955,45	-32 270,88	-65 465,55	-145 691,88
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-414 894,08	-307 070,65	-1 076 867,40	-1 798 832,13
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 763 529,98	2 278 473,61	228 080,11	4 270 083,70
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 806 454,75	2 310 744,49	239 781,41	4 356 980,65

	Konserni 2016			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 560 628,44	3 732 663,15	1 271 504,97	8 564 796,56
+ tilikauden lisäykset	5 030,68	0,00	53 764,25	58 794,93
Hankintameno 31.12.	3 565 659,12	3 732 663,15	1 325 269,22	8 623 591,49
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 332 592,72	-2 070 111,83	-1 029 135,81	-4 431 840,36
- tilikauden poistot	-115 785,59	-96 514,11	-65 465,55	-277 765,25
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 448 378,31	-2 166 625,94	-1 094 601,36	-4 709 605,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 117 280,81	1 566 037,21	230 667,86	3 913 985,88
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 228 035,72	1 662 551,32	242 369,16	4 132 956,20

1.8 Muut varat

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Maksujenvälityssaamiset	6 646,25	9 110,83	6 646,25	9 110,83
Muut	48 810,72	37 743,83	48 810,72	37 743,83
Yhteensä	55 456,97	46 854,66	55 456,97	46 854,66

1.9 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Korot	852 773,80	823 566,58	852 773,80	823 566,58
Muut	306 960,31	135 400,66	315 867,61	159 137,24
Yhteensä	1 159 734,11	958 967,24	1 168 641,41	982 703,82

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**1.10 Velat luottolaitoksille**

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Luottolaitoksille	13 013 290,00	11 039 568,73	13 013 290,00	11 039 568,73
Vaadittaessa maksettavat	13 290,00	30 443,73	13 290,00	30 443,73
Muut	13 000 000,00	11 009 125,00	13 000 000,00	11 009 125,00
Yhteensä	13 013 290,00	11 039 568,73	13 013 290,00	11 039 568,73

1.11 Velat yleisölle ja julkis-yhteisöille

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Talletukset	257 474 550,85	249 826 647,46	257 453 389,43	249 826 647,46
Vaadittaessa maksettavat	173 793 576,74	159 484 483,86	173 793 576,74	159 484 483,86
Muut	83 680 974,11	90 342 163,60	83 659 812,69	90 342 163,60
Muut velat	333 301,88	416 724,11	333 301,88	416 724,11
Muut	333 301,88	416 724,11	333 301,88	416 724,11
Yhteensä	257 807 852,73	250 243 371,57	257 786 691,31	250 243 371,57

1.12 Muut velat

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Maksujenvälitysvelat	747 053,64	1 866 781,18	747 053,64	1 866 781,18
Muut	12 313,53	7 455,09	12 313,53	7 531,09
Yhteensä	759 367,17	1 874 236,27	759 367,17	1 874 312,27

1.13 Varaukset

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Muut varaukset	8 626 055,89	8 626 055,89	0,00	0,00
Yhteensä	8 626 055,89	8 626 055,89	0,00	0,00

1.14 Siirtovelat ja saadut ennakot

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Korot	368 785,79	431 874,20	368 785,79	431 874,20
Muut	519 853,67	1 588 845,07	528 369,62	1 598 645,07
Yhteensä	888 639,46	2 020 719,27	897 155,41	2 030 519,27

1.15 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Jaksotuseroista lasketut verovelat	0,00	0,00	1 725 211,18	1 725 211,18
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verosaamiset	2 949,84	10 694,95	2 949,84	10 694,95
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verovelat	68 143,30	122 725,73	68 143,30	122 725,73
Muista väliaikaisista eroista lasketut verosaamiset	34 127,52	31 104,58	34 127,52	31 104,58

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista sekä laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta arvonalentumistappiona tulokseen siirretystä negatiivisesta arvomuutoksesta.

Muilta osin laskennallisia verosaamisia on kirjattu saamisryhmäkohtaisista arvonalentumisista pankin taseeseen.

Konsernitilinpäätöksessä vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista on kirjattu laskennallinen verovelka.

1.16 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat	Emo 2017		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	0,00	1 012 850,00	9 199 859,00
Saamiset luottolaitoksilta	8 237 076,43	15 226 298,31	3 000 000,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 022 500,99	25 714 920,05	80 403 065,64
Saamistodistukset	0,00	2 904 494,80	9 228 267,00
Yhteensä	12 259 577,42	44 858 563,16	101 831 191,64

Rahoitusvarat	Emo 2017		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	1 481 001,50	0,00	11 693 710,50
Saamiset luottolaitoksilta	3 963 410,00	0,00	30 426 784,74
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	66 466 490,39	57 521 319,06	234 128 296,13
Saamistodistukset	0,00	0,00	12 132 761,80
Yhteensä	71 910 901,89	57 521 319,06	288 381 553,17

Rahoitusvarat	Emo 2016		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	0,00	624 294,00	7 640 687,50
Saamiset luottolaitoksilta	10 733 357,24	14 036 118,80	1 000 000,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 189 138,88	24 616 569,30	80 596 102,37
Saamistodistukset	0,00	1 654 870,00	13 624 686,10
Yhteensä	14 922 496,12	40 931 852,10	102 861 475,97

Rahoitusvarat	Emo 2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	598 650,00	0,00	8 863 631,50
Saamiset luottolaitoksilta	3 689 758,00	0,00	29 459 234,04
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	64 653 837,09	52 800 809,12	226 856 456,76
Saamistodistukset	0,00	0,00	15 279 556,10
Yhteensä	68 942 245,09	52 800 809,12	280 458 878,40

Rahoitusvarat	Konserni 2017		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	0,00	1 012 850,00	9 199 859,00
Saamiset luottolaitoksilta	8 237 076,43	15 226 298,31	3 000 000,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 022 500,99	25 714 920,05	80 403 065,64
Saamistodistukset	0,00	2 904 494,80	9 228 267,00
Yhteensä	12 259 577,42	44 858 563,16	101 831 191,64

Rahoitusvarat	Konserni 2017		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	1 481 001,50	0,00	11 693 710,50
Saamiset luottolaitoksilta	3 963 410,00	0,00	30 426 784,74
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	66 466 490,39	57 521 319,06	234 128 296,13
Saamistodistukset	0,00	0,00	12 132 761,80
Yhteensä	71 910 901,89	57 521 319,06	288 381 553,17

Rahoitusvarat	Konserni		
	2016		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	0,00	624 294,00	7 640 687,50
Saamiset luottolaitoksilta	10 733 357,24	14 036 118,80	1 000 000,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 180 450,37	24 616 569,30	80 596 102,37
Saamistodistukset	0,00	1 654 870,00	13 624 686,10
Yhteensä	14 913 807,61	40 931 852,10	102 861 475,97

Rahoitusvarat	Konserni		
	2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	598 650,00	0,00	8 863 631,50
Saamiset luottolaitoksilta	3 689 758,00	0,00	29 459 234,04
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	64 653 837,09	52 800 809,12	226 847 768,25
Saamistodistukset	0,00	0,00	15 279 556,10
Yhteensä	68 942 245,09	52 800 809,12	280 450 189,89

Rahoitusvelat	Emo		
	2017		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	13 290,00	3 000 000,00	10 000 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	187 458 098,96	54 982 775,35	15 033 676,55
Yhteensä	187 471 388,96	57 982 775,35	25 033 676,55

Rahoitusvelat	Emo		
	2017		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	13 013 290,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	333 301,88	0,00	257 807 852,74
Yhteensä	333 301,88	0,00	270 821 142,74

Rahoitusvelat	Emo		
	2016		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 039 568,73	10 000 000,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	168 617 737,56	64 997 282,74	16 211 627,16
Yhteensä	169 657 306,29	74 997 282,74	16 211 627,16

Rahoitusvelat	Emo		
	2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	11 039 568,73
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	416 724,11	0,00	250 243 371,57
Yhteensä	416 724,11	0,00	261 282 940,30

Rahoitusvelat	Konserni		
	2017		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	13 290,00	3 000 000,00	10 000 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	187 436 937,54	54 982 775,35	15 033 676,55
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	187 450 227,54	57 982 775,35	25 033 676,55

Rahoitusvelat	Konserni		
	2017		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	13 013 290,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	333 301,88	0,00	257 786 691,32
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00

Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	333 301,88	0,00	270 799 981,32

Rahoitusvelat	Konserni 2016		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 039 568,73	10 000 000,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	168 617 737,56	64 997 282,74	16 211 627,16
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	169 657 306,29	74 997 282,74	16 211 627,16

Rahoitusvelat	Konserni 2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	11 039 568,73
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	416 724,11	0,00	250 243 371,57
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	416 724,11	0,00	261 282 940,30

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.17 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	Emo 2017		2016	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	11 693 710,50	0,00	8 863 631,50	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	30 426 784,74	0,00	29 459 234,04	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	234 128 296,13	0,00	226 856 456,76	0,00
Saamistodistukset	12 132 761,80	0,00	15 279 556,10	0,00
Muu omaisuus	24 903 491,48	485 218,41	24 418 873,47	0,00
Yhteensä	313 285 044,65	485 218,41	304 877 751,87	0,00

Varat	Konserni 2017		2016	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	11 693 710,50	0,00	8 863 631,50	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	30 426 784,74	0,00	29 459 234,04	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	234 128 296,13	0,00	226 847 768,25	0,00
Saamistodistukset	12 132 761,80	0,00	15 279 556,10	0,00
Muu omaisuus	24 424 227,60	485 218,41	24 086 512,24	0,00
Yhteensä	312 805 780,77	485 218,41	304 536 702,13	0,00

Velat	Emo 2017		2016	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	13 013 290,00	0,00	11 039 568,73	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	257 807 852,73	0,00	250 243 371,57	0,00
Muut velat	827 510,47	0,00	1 996 962,00	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	888 639,46	0,00	2 020 719,27	0,00
Yhteensä	272 537 292,66	0,00	265 300 621,57	0,00

Velat	Konserni			
	2017		2016	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	13 013 290,00	0,00	11 039 568,73	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	257 786 691,31	0,00	250 243 371,57	0,00
Muut velat	2 552 721,65	0,00	3 722 249,18	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	897 155,41	0,00	2 030 519,27	0,00
Yhteensä	274 249 858,37	0,00	267 035 708,75	0,00

1.18 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

	Emo		2016	
	2017	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	807 424,49	807 424,49	742 289,33	742 289,33
Saamiset luottolaitoksilta	30 426 784,74	30 426 784,74	29 459 234,04	29 459 234,04
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	234 128 296,13	234 128 296,13	226 856 456,76	226 856 456,76
Saamistodistukset	23 826 472,30	23 826 472,30	24 143 187,60	24 143 187,60
Osakkeet ja osuudet	17 901 770,68	17 901 770,68	17 224 060,08	17 224 060,08
Yhteensä	307 090 748,34	307 090 748,34	298 425 227,81	298 425 227,81

	Konserni		2016	
	2017	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	807 424,49	807 424,49	742 289,33	742 289,33
Saamiset luottolaitoksilta	30 426 784,74	30 426 784,74	29 459 234,04	29 459 234,04
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	234 128 296,13	234 128 296,13	226 847 768,25	226 847 768,25
Saamistodistukset	23 826 472,30	23 826 472,30	24 143 187,60	24 143 187,60
Osakkeet ja osuudet	17 901 770,68	17 901 770,68	17 224 060,08	17 224 060,08
Yhteensä	307 090 748,34	307 090 748,34	298 416 539,30	298 416 539,30

Rahoitusvelat	Emo		2016	
	2017	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	13 013 290,00	13 013 290,00	11 039 568,73	11 039 568,73
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	257 807 852,73	257 807 852,73	250 243 371,57	250 243 371,57
Yhteensä	270 821 142,73	270 821 142,73	261 282 940,30	261 282 940,30

Rahoitusvelat	Konserni		2016	
	2017	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	13 013 290,00	13 013 290,00	11 039 568,73	11 039 568,73
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	257 786 691,31	257 786 691,31	250 243 371,57	250 243 371,57
Yhteensä	270 799 981,31	270 799 981,31	261 282 940,30	261 282 940,30

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit	Emo			
	2017		2016	
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	33 692 763,93	0,00	8 035 479,05	41 728 242,98
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3			0,00	
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	34 132 631,83	0,00	1 514 421,95	35 647 053,78
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3			0,00	
	Konserni			
	2017		2016	
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	33 692 763,93	0,00	8 035 479,05	41 728 242,98
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3			0,00	
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	34 132 631,83	0,00	1 514 421,92	35 647 053,75
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3			0,00	

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

Emo 2017			
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto 31.12. (brutto)
Myytavissä olevat rahoitusvarat	41 728 242,98	-181 728,31	325 967,30
Yhteensä	41 728 242,98	-181 728,31	325 967,30

Emo 2016			
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto 31.12. (brutto)
Myytavissä olevat rahoitusvarat	41 367 247,68	-136 745,82	560 153,93
Yhteensä	41 367 247,68	-136 745,82	560 153,93

Konserni 2017			
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto 31.12. (brutto)
Myytavissä olevat rahoitusvarat	41 728 242,98	-181 728,31	325 967,30
Yhteensä	41 728 242,98	-181 728,31	325 967,30

Konserni 2016			
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto 31.12. (brutto)
Myytavissä olevat rahoitusvarat	41 367 247,68	-136 745,82	560 153,93
Yhteensä	41 367 247,68	-136 745,82	560 153,93

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana (brutto)

Emo 2017				
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	560 153,93	609 711,90	-843 898,53	325 967,30
Yhteensä	560 153,93	609 711,90	-843 898,53	325 967,30

Emo2016				
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	167 356,95	1 557 113,81	-1 164 316,83	560 153,93
Yhteensä	167 356,95	1 557 113,81	-1 164 316,83	560 153,93

Konserni 2017				
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	560 153,93	609 711,90	-843 898,53	325 967,30
Yhteensä	560 153,93	609 711,90	-843 898,53	325 967,30

Konserni 2016				
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	167 356,95	1 557 113,81	-1 164 316,83	560 153,93
Yhteensä	167 356,95	1 557 113,81	-1 164 316,83	560 153,93

Rahoitusvarat, jotka arvostettu hankintamenoon sen vuoksi, että niiden käypää arvoa ei ole voitu määrittää luotettavasti

Emo 2017	
Hankintamenoon arvostettu rahoitusvara	Kirjanpitoarvo
Enfo	130 031,10
Yhteensä	130 031,10

Emo 2016	
Hankintamenoon arvostettu rahoitusvara	Kirjanpitoarvo
Yhteensä	0,00

Konserni 2017	
Hankintamenoon arvostettu rahoitusvara	Kirjanpitoarvo
Enfo	130 031,10
Yhteensä	130 031,10

	Konserni 2016
Hankintamenoon arvostettu rahoitusvara	Kirjanpitoarvo
Yhteensä	0,00

Hankintameno on arvostettu osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömissä yrityksissä, jotka on esitetty tarkemmin liitetiedossa 5.3. Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa. Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määritellä luotettavasti.

1.19 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

	Emo Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osuuspääoma	6 117 500,00	1 336 300,00	-958 600,00	6 495 200,00
Muut sidotut rahastot	2 000 567,12	0,00	-187 349,31	1 813 217,81
Vararahasto	1 552 443,97	0,00	0,00	1 552 443,97
Käyvän arvon rahasto	448 123,15	0,00	-187 349,31	260 773,84
Käypään arvoon arvostamisesta	448 123,15	0,00	-187 349,31	260 773,84
Vapaat rahastot	1 375,87	0,00	0,00	1 375,87
Muut rahastot	1 375,87	0,00	0,00	1 375,87
Edellisten tilikausien voitto	21 188 497,90	1 643 133,52	-64 685,59	22 766 945,83
Tilikauden voitto	1 643 133,52	1 044 956,59	-1 643 133,52	1 044 956,59
Oma pääoma yhteensä	30 951 074,41	4 024 390,11	-2 853 768,42	32 121 696,10

	Konserni Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osuuspääoma	6 117 500,00	1 336 300,00	-958 600,00	6 495 200,00
Muut sidotut rahastot	2 000 567,12	0,00	-187 349,31	1 813 217,81
Vararahasto	1 552 443,97	0,00	0,00	1 552 443,97
Käyvän arvon rahasto	448 123,15	0,00	-187 349,31	260 773,84
Käypään arvoon arvostamisesta	448 123,15	0,00	-187 349,31	260 773,84
Vapaat rahastot	1 375,87	0,00	0,00	1 375,87
Muut rahastot	1 375,87	0,00	0,00	1 375,87
Edellisten tilikausien voitto	27 035 473,06	1 695 219,08	-64 685,59	28 666 006,55
Tilikauden voitto	1 695 219,08	968 067,24	-1 695 219,08	968 067,24
Vähemmistön osuus omasta pää- omasta	650 858,24	0,00	-38 803,32	612 054,92
Oma pääoma yhteensä	37 500 993,38	3 999 586,32	-2 944 657,30	38 555 922,39

	Emo Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Oman pääoman ehtoiset instru- mentit	110 730,85	241 693,76	-308 138,23	44 286,38
josta laskennalliset verot	27 682,71	42 802,21	-65 641,94	4 842,98
Saamistodistukset	337 392,30	480 048,92	-600 953,76	216 487,46
josta laskennalliset verot	84 348,07	79 140,17	-128 344,70	35 143,54
Käyvän arvon rahasto yhteensä	448 123,15	721 742,68	-909 091,99	260 773,84

	Konserni Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Oman pääoman ehtoiset instru- mentit	110 730,85	241 693,76	-308 138,23	44 286,38
josta laskennalliset verot	27 682,71	42 802,21	-65 641,94	4 842,98
Saamistodistukset	337 392,30	480 048,92	-600 953,76	216 487,46
josta laskennalliset verot	84 348,07	79 140,17	-128 344,70	35 143,54
Käyvän arvon rahasto yhteensä	448 123,15	721 742,68	-909 091,99	260 773,84

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Korkotuotot				
Saamisista luottolaitoksilta	10 571,52	19 399,96	10 354,35	19 329,54
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 618 664,92	4 786 618,42	4 618 664,92	4 786 618,42
Saamistodistuksista	467 820,64	468 247,33	467 820,64	468 247,33
Muut korkotuotot	29 042,10	62 188,29	29 042,10	62 188,29
Yhteensä	5 126 099,18	5 336 454,00	5 125 882,01	5 336 383,58

Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	28 393,70	24 439,32	28 393,70	24 439,32
---	-----------	-----------	-----------	-----------

Korkokulut				
Veloista luottolaitoksille	-103 509,79	-84 473,24	-103 509,79	-84 473,24
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-766 274,34	-1 091 439,95	-766 274,34	-1 091 439,95
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	0,00	-47 344,17	0,00	-47 344,17
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	-129 862,50	0,00	-129 862,50	0,00
Muut korkokulut	121,44	-113,24	121,44	-113,24
Yhteensä	-999 525,19	-1 223 370,60	-999 525,19	-1 223 370,60

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Myytavissä olevista rahoitusvaroit- ta saadut osinkotuotot	40 149,03	30 802,40	40 149,03	30 802,40
Yhteensä	40 149,03	30 802,40	40 149,03	30 802,40

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Palkkiotuotot				
Luotonannosta	797 267,96	802 289,80	797 267,96	802 289,80
Ottolainauksesta	42 411,17	48 400,35	42 411,17	48 400,35
Maksuliikenteestä	1 079 316,02	1 105 898,36	1 079 225,00	1 105 801,36
OmaisuuDENhoidosta	272 012,02	244 007,76	272 012,02	244 007,76
Välitetyistä toiminnasta	413 825,07	411 601,61	413 825,07	411 601,61
Takausten myöntämisestä	64 717,16	62 046,93	64 717,16	62 046,93
Muut palkkiotuotot	41 408,06	41 510,40	41 408,06	41 510,40
Yhteensä	2 710 957,46	2 715 755,21	2 710 866,44	2 715 658,21

Palkkiokulut				
Maksetut toimitusmaksut	-39 278,05	-38 152,05	-39 278,05	-38 055,05
Muut	-473 128,00	-226 158,90	-473 036,98	-226 158,90
Yhteensä	-512 406,05	-264 310,95	-512 315,03	-264 213,95

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	Emo		Yhteensä
	2017	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Valuuttatoiminnan nettotuotot	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	0,00	-44 982,48
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-44 982,48	0,00	-44 982,48

	Emo		Yhteensä
	2016	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Valuuttatoiminnan nettotuotot	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	0,00	0,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä	0,00	0,00	0,00

	Konserni		Yhteensä
	2017	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Valuuttatoiminnan nettotuotot	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	0,00	-44 982,48
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-44 982,48	0,00	-44 982,48

	Konserni 2016		Yhteensä
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Valuuttatoiminnan nettotuotot	0,00	0,00	0,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä	0,00	0,00	0,00

2.5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	Emo 2017				Yhteensä
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Arvonalentumiset	Arvonalentumisten peruutukset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	
Saamistodistuksista	60 667,80	0,00	0,00	176 745,70	237 413,50
Osakkeista ja osuuksista	38 983,14	0,00	0,00	231 630,07	270 613,21
Yhteensä	99 650,94	0,00	0,00	408 375,77	508 026,71

	Emo 2016				Yhteensä
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Arvonalentumiset	Arvonalentumisten peruutukset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	
Saamistodistuksista	-24 657,50	0,00	0,00	243 570,10	218 912,60
Osakkeista ja osuuksista	-3 869,79	-4 983,04	56 818,79	114 045,68	162 011,64
Yhteensä	-28 527,29	-4 983,04	56 818,79	357 615,78	380 924,24

	Konserni 2017				Yhteensä
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Arvonalentumiset	Arvonalentumisten peruutukset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	
Saamistodistuksista	60 667,80	0,00	0,00	176 745,70	237 413,50
Osakkeista ja osuuksista	38 983,14	0,00	0,00	231 630,07	270 613,21
Yhteensä	99 650,94	0,00	0,00	408 375,77	508 026,71

	Konserni 2016				Yhteensä
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Arvonalentumiset	Arvonalentumisten peruutukset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	
Saamistodistuksista	-24 657,50	0,00	0,00	243 570,10	218 912,60
Osakkeista ja osuuksista	-3 869,79	-4 983,04	56 818,79	114 045,68	162 011,64
Yhteensä	-28 527,29	-4 983,04	56 818,79	357 615,78	380 924,24

2.6 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Vuokra- ja osinkotuotot	241 910,05	298 795,91	241 910,05	298 795,91
Vuokrakulut	0,00	0,00	43 138,00	46 017,28
Suunnitelman mukaiset poistot	-56 478,17	-60 191,41	-124 308,32	-128 021,56
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	258 947,42	0,00	258 947,42	0,00
Arvonalentumistappiot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00
Muut tuotot	9 251,41	9 627,45	13 106,25	14 836,85
Muut kulut	-150 462,64	-170 647,44	-196 221,25	-228 042,66
Yhteensä	203 168,07	77 584,51	136 572,15	3 585,82

2.7 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	4 800,00	5 630,00	86 001,85	92 251,74
Muut tuotot	198 977,21	1 051 902,19	226 518,99	1 080 415,22
Yhteensä	203 777,21	1 057 532,19	312 520,84	1 172 666,96
Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokrakulut	-139 089,97	-136 168,82	-139 089,97	-136 168,82
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-250 052,66	-305 030,10	-328 419,75	-433 244,76
Vakuusrahastomaksut	-146 895,65	-141 230,96	-146 895,65	-141 230,96
Muut kulut	-274 425,20	-218 444,03	-274 425,20	-218 444,03
Yhteensä	-810 463,48	-800 873,91	-888 830,57	-929 088,57

2.8 Henkilöstökulut	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-1 780 416,29	-1 782 664,32	-1 790 538,17	-1 792 660,20
Henkilösivukulut	-350 545,37	-397 479,25	-350 545,37	-397 479,25
Eläkekulut	-314 563,44	-336 392,94	-314 563,44	-336 392,94
Muut henkilösivukulut	-35 981,93	-61 086,31	-35 981,93	-61 086,31
Yhteensä	-2 130 961,66	-2 180 143,57	-2 141 083,54	-2 190 139,45

2.9 Muut hallintokulut	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Muut henkilöstökulut	-164 140,54	-168 701,81	-164 140,54	-168 701,81
Toimistokulut	-671 539,14	-645 789,57	-671 539,14	-645 789,57
Atk-kulut	-988 260,96	-1 018 070,50	-988 260,96	-1 018 070,50
Yhteyskulut	-140 650,92	-149 872,38	-140 650,92	-149 872,38
Edustus- ja markkinointikulut	-243 378,50	-253 143,52	-243 378,50	-253 143,52
Muut hallintokulut	0,00	0,00	-4 891,02	-986,93
Yhteensä	-2 207 970,06	-2 235 577,78	-2 212 861,08	-2 236 564,71

2.10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Suunnitelman mukaiset poistot	-314 737,92	-317 303,76	-378 981,15	-381 546,99
Aineelliset hyödykkeet	-89 221,85	-97 488,24	-153 465,08	-161 731,47
Aineettomat hyödykkeet	-225 516,07	-219 815,52	-225 516,07	-219 815,52
Yhteensä	-314 737,92	-317 303,76	-378 981,15	-381 546,99

2.11 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Saamisista yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	-455 443,76	-308 188,56	-455 443,76	-308 188,56
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-460 050,71	-316 833,64	-460 050,71	-316 833,64
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-16 227,08	-18 035,72	-16 227,08	-18 035,72
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	20 834,03	26 680,80	20 834,03	26 680,80
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yht.	-455 443,76	-308 188,56	-455 443,76	-308 188,56
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	-455 443,76	-308 188,56	-455 443,76	-308 188,56

Korkotuotot arvoltaan alentu-neista luotoista ja muista saami-sista	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
	28 393,70	24 439,32	28 393,70	24 439,32

2.12 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

Pankkitoiminnan tuotot	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
	7 747 669,99	8 375 681,95	7 834 491,99	8 416 650,62

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä. Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa. Tuotot on esitetty eliminoimattomina

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Muiden velasta annetut:

Pankki on antanut Bonum Pankki Oyj:lle yleispanntaussitoumuksen niistä varoista, jotka pankilla on sinne talletettuna. Pantattu määrä on 3 963 410,00 euroa 31.12.2017.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Yhden vuoden kuluessa	34 033,43	18 132,78	34 033,43	18 132,78
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	132 792,90	232 813,51	132 792,90	232 813,51
Yli viiden vuoden kuluessa	0,00	0,00	0,00	0,00

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset				
Takaukset	3 076 957,26	2 880 760,50	3 076 957,26	2 880 760,50
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset joista luottolupaukset	12 627 584,18	7 023 802,08	12 627 584,18	7 023 802,08
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	15 704 541,44	9 904 562,58	15 704 541,44	9 904 562,58

Pankki on antanut omavelkaisen takauksen Bonum Oy:lle kaikkien muiden samanasaisen maksuliiketilisopimuksen Bonum Oy:n kanssa tehneiden paikallisosuuspankkien hyväksi. Takauksen kohteena ovat ne saatavat, jotka Bonum Oy:lle saattavat syntyä maksuliiketilisopimuksen ehtojen rikkomisesta. Takausvastuun määrä on rajoitettu.

3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonnisäverovelvollisuusryhmään.				
Arvonnisäveron ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	757 141,30	698 992,86	757 141,30	698 992,86

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa		Henkilömäärä tilikauden lopussa	
	Emo	Konserni	Emo	Konserni
	2017	2016	2017	2016
4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.				
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	35	34	35	34
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	5	4	5	4
Määräaikainen henkilöstö	6	6	6	6
Yhteensä	46	44	46	44

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	Emo		Konserni	
	2017	2016	2017	2016
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, palkat ja palkkiot	35 115,00	27 210,00	35 115,00	27 210,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	242 249,35	228 259,40	242 249,35	228 259,40
Yhteensä	277 364,35	255 469,40	277 364,35	255 469,40

4.3 Johdolle myönnetty luotot ja takaukset	2017		2016	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	1 352 603,21	0,00	2 007 200,61	0,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	2 498 470,65	0,00	630 956,94	0,00
Yhteensä	3 851 073,86	0,00	2 638 157,55	0,00
Lisäykset	2 204 141,22		656 642,20	
Vähennykset	389 992,24		591 223,92	

Lainaehdot
Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin. Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa luotot on myönnetty henkilökuntaluottojen ehdoilla.

4.4 Lähipiiritiedot

Lähipiirin määrittely

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja varten standardin IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

Lähipiiriin kuulumisen peruste	2017			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Sukulaisuus	1 588 901,43	0,00	0,00	0,00
Määräys- ja vaikutusvalta	129 829,70	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 718 731,13	0,00	0,00	0,00

Lähipiiriin kuulumisen peruste	Emo 2016			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Sukulaisuus	1 005 574,51	0,00	0,00	0,00
Määräys- ja vaikutusvalta	130 066,06	0,00	0,00	2 567,20
Yhteensä	1 135 640,57	0,00	0,00	2 567,20

Lähipiiriin kuulumisen peruste	Konserni 2017			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Sukulaisuus	1 588 901,43	0,00	0,00	0,00
Määräys- ja vaikutusvalta	129 829,70	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 718 731,13	0,00	0,00	0,00

Lähipiiriin kuulumisen peruste	Konserni 2016			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Sukulaisuus	1 005 574,51	0,00	0,00	0,00
Määräys- ja vaikutusvalta	130 066,06	0,00	0,00	2 567,20
Yhteensä	1 135 640,57	0,00	0,00	2 567,20

Saamisia ja sijoituksia koskevat pääasialliset ehdot:
Annettujen takausten ja asetettujen vakuuksien pääasiallinen sisältö:
Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Konsernitiilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma
Kiint.Oy Siilinjärven Pankkikeskus, Siilinjärvi	66,46	3 822 220,88
Yhteensä		3 822 220,88

5.2 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma **)	Kpl
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	140 702,07	268 868,51	1

5.3 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tulos*
POP Pankkiliiitto, Helsinki	7,15	34 274 063,31	-564 249,74
POP Holding Oy, Helsinki	8,68	36 138 832,91	-253 387,16
Samlink Oy Ab, Espoo	0,33	21 176 215,20	5 297 899,61
Yhteensä		91 589 111,42	4 480 262,71

* Tilikauden 2016 oma pääoma ja voitto

**) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä. Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetun lain tarkoittamista palveluista lain 11 §:n mukaisia toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja 15 §:n mukaista rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluita. Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

6.2 Osuuspankkia koskevat liitetiedot

	2017	2016
Irtisanottujen osuismaksujen määrä	17 600,00	14 600,00
Irtisanottujen lisäosuismaksujen määrä	148 800,00	335 900,00

Jos jäsenyys on päätynyt, voidaan irtisanottu osuuspääoma maksaa takaisin osuuskuntalain 10 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuuspankin jäsenten lukumäärä	3503	3160
--------------------------------	------	------

6.3 Tilintarkastajan palkkiot

	2017	2016
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	9 116,63	6 213,44
Yhteensä	9 116,63	6 213,44

6.4 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

KONSERNIIN KUULUVAA LUOTTOLAITOSTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

7.1 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

Konsernin emoyhtiö on Siilinjärven Osuuspankki. Jäljennös konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa Siilinjärven Osuuspankissa osoitteessa Kuiluntie 5, 71800 Siilinjärvi.

7.2 Muilta konserniyrityksiltä ja osakkuusyrittäksiltä saadut rahoitustuotot ja niille suoritettut rahoituskulut

	2017	2016
Korkotuotot	217,17	70,42

7.3 Saamiset konserniyrityksiltä ja osakkuusyrittäksiltä ja velat niille

	2017	2016
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	8 688,51
Saamiset yhteensä	0,00	8 688,51
Velat luottolaitoksilta	21 161,42	0,00
Velat yhteensä	21 161,42	0,00

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat	Säilytystapa
Pääkirja/päiväkirja	Elektroninen arkisto
Tilinpäätös ja toimintakertomus	Sidottu kirja
Tositteet	Paperituloste
<u>Reskontrat</u>	
Asiakasreskontrat (koneelliset)	Elektroninen arkisto
Salkkukirjanpito	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra (eOffice)	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra	Paperitosite
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Elektroninen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Elektroninen arkisto
Johdannaisten reskontra	Excel-tiedosto
<u>Käsin ylläpidettävät reskontrat</u>	
vuokrasaamiset	ATK-tuloste
Laskutussovellus/ Notariaattitoimeksiannot	ATK-tulosteet

Tositelajit

10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
20	Ostolaskut
22	Henkilökunnan kulut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
32	Matkalaskut
51	Salkkukirjanpito
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
63	Voitonjako
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
85	Poistot
99	Tuloksen kirjaus
100	Liitetietotosite

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Siilinjärvellä 12. päivänä helmikuuta 2018

Siilinjärven Osuuspankin hallitus

Pekka Takkinen

Mauri Säisä

Tuomas Juntunen

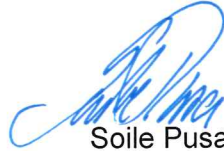
Ari Voutilainen

Anna Lappalainen

Iija Venäläinen

Soile Pusa
Toimitusjohtaja

Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä

Siilinjärven Osuuspankin hallintoneuvosto on käsitellyt osuuspankin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2017 ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hallintoneuvosto hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja yhtyy hallituksen ehdotukseen tilikauden ylijäämän käyttämisestä.

Siilinjärvellä 13. päivänä helmikuuta 2018

SIILINJÄRVEN OSUUSPANKKI
Hallintoneuvosto

Heli Kuvaja
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Sanna Voutilainen
Hallintoneuvoston sihteeri

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Siilinjärvellä 13/2 2018

KPMG OY AB

Johanna Gråsten, KHT